

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1961. október 20.

bb 1. magyar és csehszlovák fiatalok szocialista szerződése

i lv/tm-Lm fm

1961. október 19.

a közelmúltban csehszlovák ifjúsági delegáció járt hazánkban. a delegáció 44 tagja között olyanok is voltak, akik odahaza szocialista brigádban dolgoznak. a csehszlovák fiatalok meglátogatták a vegyicikkeket csomagoló vállalat kisz-szervezetét is. a gyárban szerződést kötöttek a mihályi józsefné vezette szocialista ifjúsági brigáddal, s megállapodtak, hogy levelezés útján kölcsönösen segítik egymás munkáját, rendszeresen kicserélik tapasztalataikat./mti/

..-

bb 2. kossuth- és munkácsy-dijas festőművészek alkotásainak vándorkiállítása üzemi művelődési otthonokban

i fe/tm-Lm fm

1961. október 20.

a műcsarnok tiz kiállítást rendez fővárosi nagyüzemek, illetve ipari kerületek művelődési otthonában. ma élő festőművészeinknek a nemzeti galériában levő alkotásaiból vándor-kiállítást állítottak össze. ezek a festmények a felszabadulás utáni években készültek és alkotóikat kossuth-illetve munkácsy-díjjal tüntették ki. a csaknem félszáz festmény között vannak például domanovszky endre mezőgazdasági témájú panno-tervei, szentiványi lajos: a kossuth-híd építése, és benedek jenos: partizánok című festménye, valamint szőnyi istván több kiváló alkotása.

az első üzemi kiállítás a nagy októberi szocialista forradalom évfordulója alkalmából november 5-én nyílik a gánzmárvag-ban. utána a pataki istván művelődési otthonban, a szot fehérvári uti művelődési házában, az óbudai hajógyárban, a pesterzsébeti vasas művelődési házában, az ikarus-művelődési otthonban, a csepel autógyár művelődési otthonában, a csepel vasúti ifjúsági házában, a magyar pamutipar művelődési otthonában és végül a 13. kerületi józsef attila művelődési otthonban mutatják be. egy-egy helyen két hétig tartják nyitva a kiállítást, amelyen tárlatvezetéssel ismertetik a dolgozókkal a bemutatott alkotásokat, művészettörténészek tartanak ankétot, valamint munkás-művész találkozót rendeznek./mti/

- 1 -

bb 3. elsikkasztotta a sportolók pénzét

1 bc-/tm szb fm

1961. október 20.

bakanek jánosné, volt mtsh-előadó a külföldre utazó sportolók utlevél- és vízumügyeit intézte. elszámolásra különböző összegeket vett fel ilyen célra, s hamisított nyugták alapján a tényleges kiadásnál többet számolt el. több éven át mintegy 80.000 forint kárt okozott.

a fővárosi bíróság jogerősen három évi és tiz hónapi börtönré ítélte és kötelezte az okozott kár megtérítésére. /mti/

-. -

bb 4. harmadszor nyílnak az orgonák szegeden

vid ká/j szb ká

1961. október 20.

szegeden, az alsóvárosi kertekben az idén harmadszor nyílnak az orgonák. a másodszori szirombontáskor a virágfürtök egészen halványlilák, majdnem fehérek voltak, s most ismét sötétebbek és illatosak. egy-egy orgonabokron 5-6 virágfürt fejlődött. az érdekes és ritka természeti jelenség a hosszú és tartós ősz hirnöke. furcsa természeti jelenségnek lehetnek tanúi a kaposváriak is. bucski sándor kertjében az egyik körtefa másodszor is 20 szépen fejlett gyümölcsöt érlelt. a kései körték íze és zamata semmi-
ben sem különbözik az első termésétől. /mti/

-. -

bb 5. tudósok összefogása a balaton eliszaposodásának megakadályozására - megkezdődtek a nyíltvízi kutató munkák a keszthelyi öbölben

vid ká/j szb ká

1961. október 20.

köztudomásu, hogy európai hírű tavunk, a balaton az utóbbi évszázadban nagy területen feltöltődött, s különösen a nyugati részeken szűküül, ahol a zala folyó hordalékát lerakja. a leggyorsabban iszaposodó keszthelyi öblön kívül a feltöltődés veszélye a balaton egészét fenyegeti, s ennek megakadályozására számos tudományos intézményünk fogott össze. /folyt.1köv./

- 2 -

bb 5. /tudósok összefogása a balaton... folyt.-/- szb

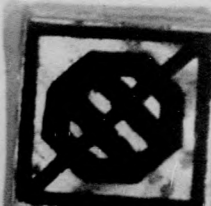
a munka legnagyobb részét a magyar tudományos akadémia tihanyi biológiai kutató intézete vállalta, amely egyik legfontosabb feladatának tekinti a probléma megoldását. részt vesz a kutató munkában a vizgazdálkodási tudományos kutató intézet, a keszthelyi mezőgazdasági akadémia, az országos mezőgazdasági minőségvizsgáló intézet, az országos közegészségügyi intézet és a vízügyi igazgatóság.

az eliszaposodás okairól még nincsenek egyöntetű megállapítások, s nincsenek egységes elképzelések az iszaposodás megakadályozásának lehetőségeiről sem. a tihanyi biológusok eddigi vizsgálatai szerint a balaton évente 5 milliméterrel töltődik fel, de a tó nagy területein a lerakódás meghaladhatja az egy centimétert is. a keszthelyi öböl eliszaposodása már is csetekvésre sürget, mert a számítások arról tanuskodnak, hogy anennyiben nem történik beavatkozás, az öböl néhány száz év alatt alkalmatlanná válik strandolásra, hajózásra és halászatra. ugyancsak beavatkozásra sürget a feltöltődés veszélye a kis-balatonon, ahol a nád-réteg nyíltvízi területei néhányhektáros tóvá zsugorodtak. a keszthelyi mezőgazdasági akadémia kutatóinak kísérletei szerint ugyanakkor a tó és a kis-balaton szerves anyagokban aránylag gazdag iszapját fel lehet használni mezőgazdasági célokra.

a balaton-kutató munkaközösség programjának megfelelően elsőként a tihanyi biológiai kutató intézet kezdte meg a munkát. a biológusok motoros hajóval indultak ki a keszthelyi öböl nyíltvízi területeire, ahol vegyi elemzésnek vetik alá az iszapréteget, és behatóan vizsgálják a nyugat-balatoni terület faunáját és flóráját. /mti/

-. -

- 3 -

bb 6. tovább javul a közlekedés az ötéves tervben: korszerű diesel-mozdonyok vontatják a balaton-környéki és a debreceni vonalon a szerelvényeket, a villamosított pályákon nem közlekednek gőzmozdonyok

i hbj/sze/m/ki

1961. október 20.

az ötéves terv idején tovább folytatódik és meggyorsul a vasuti fővonalak korszerűsítése. sokfelé az országban hézagmentes pályák épültek és épülnek, amelyeken 80-100-120 kilométeres sebességgel haladhatnak a szerelvények. a fejlődés azonban megköveteli azt is, hogy felújítsák a MÁV mozdonyparkját. az ötéves terv idején a vasut új diesel- és villanymozdonyokat kap. ennek jelentőségéről tölgys Lajos, MÁV főigazgató a következőkben tájékoztatta az MTI munkatársát:

a fejlődés a dieselésítés és a villamosítás felé mutat. ezért fogadták a vasutas dolgozók nagy örömmel az ötéves tervnek azt a bejelentését, hogy a MÁV a következő években szép számmal kap diesel- és villanymozdonyt. - a terv előírása szerint 220 diesel-mozdonyal gyarapodik a MÁV vonóerőparkja, ebből 52, egyenként 2.000 lóerős. már 1962-ben és 1963-ban beszerzünk 20, egyenként 2.000 lóerős diesel-mozdonyt. jellemző ezek teljesítményére, hogy egy-egy kétezer lóerős gép felér két és fél- három, az utazóközönség által ismert 424-es típusú gőzmozdonyal, amelyek valamikor világhírnevet szereztek a magyar iparnak.

- beszerzésükkel jelentős mértékben előbbre jutunk a forgalom korszerűsítésében, hiszen például - az elgondolások szerint budapest-debrecen és a balaton-környéki vonalakon ezekkel a gépekkel vontatott szerelvények közlekedhetnek. aki egyszer is utazott diesel mozdonyal vontatott gyorsvonaton, az saját tapasztalatából tudja: az utazás kényelmesebb, kellemesebb és gyorsabb. az 1962-ben és 1963-ban beszerzésre kerülő husz, majd a további 32, egyenként 2.000 lóerős diesel-mozdony a nem villamosított fővonalakon óriási segítséget nyújt.

- a 220-ból a többi gép ugynevezett középteljesítményű 600-800 lóerős, amelyek az alföldön bonyolítják majd le a személyforgalmat, illetve nagyobb átlomásokon és rendezőpályaudvarokon tolatószolgálatot végeznek.

/folyt.köv./

8.00

740 J. L. L.

- 4 -

bb 6. /tovább javul ... 1. folyt./ m

- a terv kimondja azt is, hogy 1965 végéig 59 villanymozdonyt kap a MÁV, ebből 30 Ward Leonard típusú, amelyek 1.400 lóerősök, 7 gép érkezik külföldről és Li cenc alapján 1964-1965-ben 22 új típusú gépet gyárt iparunk. ennek is óriási a jelentősége. eddig ugyanis kénytelenek voltunk a villamosított pályán gőzmozdonyokat közlekedtetni, s ez rendkívül káros a felsővezetésekre. a füst és a korom szennyezi a vezetéket, emiatt nem eléggé biztonságos, tökéletes az áramszedés. az új gépek megérkezése után a villamosított pályán többé nem járnak gőzmozdonyok.

- az utazóközönség sokszor szóvá tette, hogy elég lassan haladnak a vonatok. ez érthető is. a gőzmozdonyok ugyanis meglehetősen nehezen „gyorsulnak”, fel, tehát hosszú ideig tartózkodnak az átlomás pályáin. hosszú távon kénytelenek vizek és szemet „vételezni”, sebességük nyílt pályákon sem felel meg a kívánalmaknak. más a helyzet a diesel- és villanymozdonyoknál. forgalombaállításuk után lehetőség kínálkozik a menetrend átdolgozására, s rövidebb lesz a vonatok menetideje. az új gépek beszerzésével egyidejűleg folyamatosan selejtezzük a gőzmozdonyokat. az ötéves terv idején befejezzük budapest-miskolc-diósgyőr vasútvonal villamosítását. a vonat villamosításának befejezése után a miskolci fűtőházból még használható nagyteljesítményű gőzmozdonyokat irányíthatunk más vonalakra.

- minden remény megvan tehát arra, hogy a vasuti közlekedés az ötéves terv idején jelentősen fejlődik és az utazóközönség kényelmesebben, gyorsabban utazhat.
/mti/

bb 10. az egyetemi színpadon

i v/tr/m/fm

1961. október 20.

október 24-én kedden megismétlik surányi Ibolya előadó estjét. a műsorban közreműködik kocsis Albert hegedűművész.
/mti/

8.30

8.30 J. L. L.

- 5 -

bb 7. elkészültek a jövő évi naptárak - négy és félmillió előjegyzési
- és zsebnaptár került forgalomba

i sz/tr/m/ki

1961. október 20.

két fővárosi és két vidéki nyomdát bíztak meg az idén a naptárak készítésével: a szekszárdi, a pácsi szikra, a glóbus nyomdában és a játékkártyagyárban már befejeződött az 1962-es naptárak nyomása, kötése. a gondolat kiadó az idén négy és félmillió naptárt készített, s ezek már el is jutottak a kereskedelemhez. sokan választják a naptárt karácsonyi és újévi ajándéknak, ezért többféle, szépkivitelű is forgalomba kerül. a gondolat kiadó összesen 40féle előjegyzési és zsebnaptárt jelentetett meg. a régi kosaras naptárak helyett a falusi lakosságnak háromszázezer példányban ötféle művészi kivitelű falinaptárt készítettek. a naptárlapok első oldalára konyhareceptet nyomtattak, s így azok a háziasszonyok, akiknek időnként gondot okoz, hogy mit főzzenek, ötletet nyerhetnek a naptáron található 60-70féle receptből. a zsebnaptárakban pedig sok fontos és érdekes adatot feltüntettek. ilyen például a nap és a hold kette, nyugta, a hold fényváltozatai, a külpolitikai kalauz és hazánk főbb statisztikai adatai. abc sorrendben is összeállították valamennyi névnapot.
/mti/

bb 12. új kezdeményezés az ikarus-gyárban

i lv/tm/m/fm

1961. október 20.

az ipari tanulók, amíg le nem vizsgáznak, a tanintézet kiszervezeteiben tevékenykednek. egyes iparágakban azonban a fiatalok csak kevés időt, havonként egy-két napot töltenek az iskola falai között, a többi munkanapokon az üzemekben dolgoznak. az ilyen helyeken célszerű, ha az iparitanulók nem az iskolai, hanem az üzemi kiszervezethez tartoznak. az ikarus-gyárban egy éve kísérletképpen létrehozták az első- és másodéves iparitanulók kiszervezetét. a tapasztalatok azt igazolták, hogy ez a szervezési elv helyes. a fiatalok többsége ugyanis - amikor a segédlevelet kézhez kapja, - továbbra is a gyárban marad, s így könnyebben illeszkedik be a vállalat közösségébe.
/mti/

- 6 -

8.30

8.30
8.30

bb 8. pók-invázió a magyar városokban - a naptevékenység és a házak tisztasága - a zoológia indul harcba az ujonnan festett házak szennyezői ellen

i tz/tr vm ki

1961. október 20.

az új sztálinvárosi és a sortatarozáson keresztül esett, frissen festett budapesti házfalakon az utóbbi hetekben példátlan mennyiségben jelentek meg kisebb, almanagyságu szürke foltok. az országos közegészségügyi intézet helyszíni vizsgálata minden ilyen folt közepén kis pókot talált. mindegyik folt ugyanis egy-egy finom, szintelen pókháló, s a rajta lerakódott por és korom kelti azt a látszatot, mintha csintalan gyerekek sárgombócokkal hajigálták volna meg a falakat.

a házak tisztasága ellen vétő tettes - amint az állattan tudósai megállapították - egy apró, három milliméteres testű kis állat. az ugynevezett városi hamvas pók, amelynek raja már eddig is igen érdekes történelmen ment keresztül. első jelentkezésüket párizsban jegyezték fel 1849-ben, amikor az ujonnan épült szép fehér házakat százezrével lepték el a hivatlan vendégek és külön tudós bizottságot kellett kiküldeni a jelenség okainak megvizsgálására.

a jelenlegi magyarországi inváziós pók-hadsereg ősei a múlt század végén még „vadon”, éltek a fiemei tengerpart bokrain, de azután - talán megkivánva a civilizált életet - elindultak a magyar városok felé, s 1924-ben, amikor nagy arányokban kezdődött meg a háború idején elhanyagolt házak újrafestése, óriási tömegben lepték el a frissen festett budapesti házfalakat.

ezek a pókok előszeretettel fogyasztják a langyosabb éjszakai apró, repkedő rovarait, amelyek viszont szívesen telepednek meg a világos falakon, különösen a fényforrások közelében. a legtöbb ilyen pókháló most is az éjszaka jól megvilágított, egyébként is világosszínű falakon található.

annak, hogy az idén ezek a foltok ilyen példátlan mértékben elszaporodhattak, a hosszú, száraz, meleg ősz az oka és az, hogy hiányzik az eső, ami legalább tisztára mosná és ezzel láthatatlanná vagy halványabbá tenné a pókhálókat.

/folyt.köv./

8.37

8.37
8.37

- 7 -

bb 8. pók-invázió.....1. folyt./vm

mivel pedig a szárazság feltehetőleg a napfolttevékenységgel függ össze, végeredményben a magyar városok ideai különleges szennyeződé- séért is a napfolttevékenység ,,felelős,,.

az országos közegészségügyi intézet felkérésére most az állat- tan tudósai keresik a módot arra hogy minél előbb ,,felmondhassunk,, városaink hivatlan szállóvendégeinek./mti/

- . -

bb 11. korszerűsítik az egészségügyi intézményeket a kilencedik kerületben - új oktatási intézmények

i ms/tr vm fm

1961. október 20.

a kilencedik kerületi tanács jelentősen korszerűsíti egészségügyi intézményeit. a legnagyobb összegeket a gyáli uti kórház felújítására fordítják. felújítják a bakáts téri kórház kazánházát is, és több mint 100 ezer forint értékű műszerrel, fel- szereléssel látják el a kórházat. a mester utcai szakorvosi ren- delőintézetben teljesen felújítják a személyfelvonót és korszerűsi- tik a salakfelvonót.

az idei tanévben a tanácsi óvodák óvodásainak létszáma 1.100-ról 1.400-ra, az általános iskolai tanulók száma 9671-ről 10.200-ra, a gimnáziumi tanulóké 1.895-ről 2.189-re emelkedett. a dolgozók középiskolájába 100-zal többen járnak, mint az előző tan- évben. a megnövekedett igények kielégítésére az üllői uti lakóte- lepen 16 tantermes általános iskola kezdte meg működését. százszemé- lyes óvoda is nyílt. rövidesen újabb százszemélyes óvoda nyílik az új városrész kicsinyeinek./mti/

- . -

- 8 -

8.45

bb 9. lényegesen javult az elektromos háztartási készülékek biztonsága

i st/sze/m/vg

1961. október 20.

egy nemrég megjelent rendelet szerint elektromos háztartási készüléket, lakásszerelvényt, rádiót, televíziót csak a minta- példány alapos átvizsgálása után a magyar elektrotechnikai el- lenőrző intézet jóváhagyásával lehet forgalomba hozni. a rendel-kezés célja, hogy biztonságos, tökéletesen kidolgozott, az áram- útés ellen védelmet nyújtó készülékek kerüljenek a lakossághoz.

az intézet számos gyártmányt átvizsgált és rácz györgy főmérnök véleménye szerint igen lényegesen javult az elektro- mos háztartási gépek, biztonsága, nagy felkészültséggel és a gyár- tás színvonalának szüntelen javításával készíti iparunk az egyik legkelendőbb háztartási cikkét, a mosógépet. a magyar gyártmányu mosógépek ma már minden szempontból kifogástalanok. a szige- telés teljes biztonságot és még elővigyázatlanságból sem érhe- ti a gép kezelőjét áramütés. az utóbbi hónapokban a szakemberek és a háziasszonyok véleménye alapján a jelentéktelenebbnek tűnő hibá- kat is megszüntették, többek között úgy alakították ki a mosó- gépek keverő-árcsáinak bordázatait, hogy a ruhában nem okozhatnak kárt.

a porszívó minőségére korábban eléggé jelentős panaszok voltak, a motor túlságosan felmelegedett és nemegyszer ki is égett. a kifogásolt példánynak a gyártását ezért megszüntet- ték, a motort átszerkesztették és most már kifogástalan motorral felszerelt jól működő porszívókat gyárt a magyar ipar. a padló- kefélgép eredeti példányát is módosították. igen jól használható a mosógéphez készülő centrifuga is. az első példánynak egyetlen hibája az volt, hogy megfelelő kondenzátor hiányában a gép percenkénti fordulatszáma nem haladta meg az ezer tszázat, holott a nagyobb fordulatszáma gyorsabban eltávolítja a ruha víztartamát. most már újfajta kondenzátorok készülnek a centrifugákhoz és ezzel a gépek a ,,szépséghibáját,, is megszüntették.

a magyar gyártmányu rádiók, televíziók és magnetofonok minő- sége, műszaki megoldása ugyancsak szüntelenül javult, s a mintapél- dányok bemutatásakor külföldi szakemberek is úgy vélekednek, hogy híradástechnikai cikkeink nagyrésze a legkiválóbb amerikai gyár- tmányokkal is felveszi a versenyt. biztonsági szempontból is kifogás- talanok híradástechnikai vevőkészülékeink, a kötelező szabványok a legkisebb áramütést is kizárják. /folyt.köv./

8.50

8.50

- 9 -

bb 9. /Lényegesen ... 1. folyt./ m

az intézet vizsgálja meg forgalombahozatal előtt a külföldről érkező elektromos háztartási gépeket is és a tapasztalatok szerint különösen a szovjet gépek minden követelménynek megfelelnek. a szovjet gyártmányú mosógépek például rozsdamentes acélból készülnek, ezért tartósabbak a többi ismert típusnál. a motor hatásfoka is kiváló, az elfogyasztott 180 watt teljesítményből 150 wattot hasznosít. hasonlóképpen elismerés illeti a szovjet gyártmányú rakéta-porszívógépet, amelynek köztös szigetelése áramütés ellen biztos védelmet nyújt, motorja pedig szinte kimeríthetetlen.

/mt1/

bb 18. ,,a magyar írók teljes szívükkal, minden erejükkel ott állnak német barátaik mellett,, - az írószövetség elnökségének levele az ndk írószövetségéhez

1 v/tm/ m/fm

1961. október 20.

a magyar írók szövetségének elnöksége megvitatta a német kérést, majd állásfoglalását a következő levélben eljuttatta az ndk írószövetségéhez:

„ a német demokratikus köztársaság írószövetségének,

b e r l i n .

kedves barátaink! hónapok óta mélyszégyen aggodalommal figyeljük a nyugatnémet revansista körök és az őket támogató imperialista erők mesterkedéseit, hogy újabb szerencsétlenséget zúdítsanak az emberiségre. a magyar írók két világháború szörnyű szenvedéseiből jól ismerik a militarizmus, a fasizmus borzalmaikat. éppen ezért egyetértünk mindazokkal az intézkedésekkel, amelyeket az ndk-kormány a béke és a biztonság védelmében ez év augusztus 13-án és azóta megvalósított. örömmel üdvözljük az ndk és a szocialista országok azon törekvéseit, hogy eltüntessék a második világháború e maradványát és megkössük a békét mindkét német állammal.

tudjuk, hogy ebben a történelmi helyzetben nagy feladat hárul az ndk-ban élő íróársainkra, hogy írásaikkal, felvilágosító szavukkal felsorakoztassák a német társadalom minden rétegét azon törekvések mellé, amelyek ma a béke ügyét szolgálják. érezzük nemcsak német íróársaink, hanem a magunk felelősségét is közös ügyünként.

/folyt.köv./

9.25

- 10 -

0.23

bb 18. /,,a magyar ... 1. folyt./ m

a magyar írók ebben a harcban, amely az egész emberiség sorsáért folyik, teljes szívükkal, minden erejükkel ott állnak német barátaik mellett.

magyar írók szövetségének
elnöksége,,.

/mt1/

bb 25. tovább épül a tiszalöki öntözőrendszer, megkezdődik a második tiszai vízlépcső és a kiskunsági öntözőrendszer kiépítése - számítások az ötéves terv öntözési előirányzatának korábbi teljesítésére

1 ie/m/ká

1961. október 20.

a népgazdaság második ötéves terve a mezőgazdaság ágazatai közül a növénytermesztés számára írja elő a gyorsabb ütemű fejlődést, elsősorban azért, mert a beruházások itt gyorsabban megtérülnek, a korszerű nagyüzemi gazdálkodás lehetőségei viszonylag könnyebben megteremthetők, a rövid idő alatt visszatérülő beruházások, a hatékony termésfokozó eszközök között a legfontosabb egyike az öntözés, szerepe nemcsak az, hogy bizonyos mértékig függetleníti az időjárástól és így biztonságosabbá teszi a termelést - éppen az idejé esztendő igazolja, hogy ez önmagában is mennyire jelentős - hanem még inkább az, hogy az átlagos időjárás mellett is fokozza a terméshozamokat, javítja a termények minőségét. ezek az előnyök indokolják, hogy az eredetileg elgondolt 360.000 hold helyett 1965-ig 460.000 holdra terjedjen ki az öntözéses gazdálkodás. a 460.000 hold magában foglalja az ugynevezett száraz-forgókat és az ötéves terv utolsó évében épülő öntözőtelepeket is, így a ténylegesen öntözött terület 420.000 hold lesz.

tavaly 165.000 holdon folytattak öntözéses gazdálkodást - az idén egyébként, a tervet jóval túlteljesítve, több mint 200.000 holdon - a fejlődés tehát öt év alatt több mint két és felvesz a termelőségében természetesen gyorsabb ütemű a növekedés. 88.000 holdról 252.000 holdra.

/folyt.köv./

9.30'

- 11 -

0.43

bb 33. / tovább épül ... 1. folyt./ m

az öntözési kultúrák arányának változása jellemzően mutatja, hogy a mesterséges csapadék mind inkább a belterjes gazdálkodás, a korszerű agrotechnika eszköze. 1960-ban még a rizs foglalta el az öntözött területeknek több mint negyedrészt, az ötéves terv végén ez az arány már tíz százalék sem lesz, a legnagyobb mértékben - több mint 4,5-szeresen - a rétek és legelők öntözése növekszik: ezt indokolja a növénytermesztésnek az az alapvető feladata, hogy a második ötéves terv során meg kell teremteni a szilárd takarmánybázist. ugyanebből a célból kapnak 3,5-szer nagyobb területen mesterséges csapadékot a szántóföldi növények, elsősorban a szilastakarmányok és a kukorica, kisebb mértékben a cukorrépa. zöldségféléket 60.000 holdon öntöznek majd, s az eddigi eredményes kísérletek alapján mintegy 20.000 holdra terjesztik ki a szőlő, az alma és esetleg más gyümölcsök öntözését.

öntözési gazdálkodásunk világviszonylatban is kiemelkedik a legkorszerűbb, leghatékonyabb öntözési mód, a permetező öntözés magas arányával. ez a már amúgy is jó - tavaly 26,5, az idén 30 százalékos - arány 1965-ig 43 százalékra nő. a permetező öntözés széleskörű kibővítése, minden előnye mellett is nagy feladatokat állít nemcsak a mezőgazdaság, hanem az ipar elé is. a szivattyúgyártás problémája már megoldódott: az ipar 1965-ig 5500-6000, különböző teljesítményű és típusú szivattyút szállít. további szükséglet a hátralévő négy év alatt a több mint kétmillió méter cső: ennek minimálisan a negyedrésze már műanyagból készül. a permetező öntözésnél a legtöbb gondot a megfelelő szórófej-típusok kialakítása okozza. mivel az eddigi kisipari próbálkozások nem jártak sikerrel, a 180.000 hold esőszerű öntözéséhez évente szükséges körülbelül 12.000-15.000 szórófejet a mezőgazdaság a nagyobb ipari üzemektől várja.

az öntözési gazdálkodásnak egyik irányelve a második ötéves tervben a rendelkezésre álló, s viszonylag olcsón hozzáférhető vízkészletek minél teljesebb kihasználása. erre még elég nagy lehetőségek vannak a meglévő öntözőrendszerekben is, mert a vízkivételi főművek kapacitását tavaly csak 60 százalékig vették igénybe. ez persze távolról sem jelenti azt, hogy nincs szükség újabb vízkivételi főművekre és egyéb beruházásokra. a keleti főcsatorna építése befejeződik és megindul a tiszalöki öntözőrendszer továbbfejlesztése a k-9-es öntözőfürt kialakításával.

/folyt.köv./

9.35

345 / 11. év

- 12 -

bb 34. / tovább épül ... 2. folyt./ m

a körösök völgyében három nagyobb öntözőrendszer létesül: a szarvaskői főmű építését befejezik, a körösladányi és a félhalmi öntözőrendszere építését továbbfolytatják és részlegesen a két utóbbi is belép már a második ötéves tervben. a szolnoki térségben nagyarányú stabilizációs munkákra kerül sor: a most csak belvízcsatornákból üzemelő öntözést megfelelő öntözőrendszerre állítják át. a duna-völgy legnagyobb beruházásaként megkezdődik a kiskunsági öntözőrendszer kiépítése, ezen belül a kalocsa és a csorna-foktői csatorna már a közeli években jelentős mennyiségű vizet ad.

azokon a területeken, amelyek távoliesnek a nagyobb folyóktól, illetve az azokon épült vízkivételi főművektől, nagy jelentősége van a helyi vizek hasznosításának. helyi vizekből 1965-ben a tavalyinál csaknem ötször többet, összesen mintegy 150.000 holdat öntöznek majd. mind nagyobb szerepe lesz ebben a felszín alatti vízkészletnek, aminek zömét az utóbbi években kialakult új megoldással: csökutakkal nyerik ki.

a jelenleg meglévő és az ötéves tervben felépülő vízkivételi főművek, valamint a könnyen hozzáférhető helyi vizek mintegy 460.000-500.000 hold öntözését teszik lehetővé. egyrészt ezek a lehetőségek, másrészt az öntözési gazdálkodás nagy szerepe a növénytermesztésben és főként a szilárd takarmánybázis megteremtésében, indították az országos tervhivatalt a földművelésügyi minisztériumot és az országos vízügyi főigazgatóságot olyan számítások elkészítésére, amely szerint az ötéves terv öntözési előirányzatát gyorsabban teljesítenék. ez, optimális számítás szerint, azt jelentené, hogy az öntözött terület már 1964-ben, a tervezett 350.000 hold helyett, jóval meghaladná a 400.000 holdat, s a növekedés hasonló ütemű lenne a következő években is tulajdonképpen arról van szó, hogy minél hamarabb elérjük - persze már csak a következő ötéves tervben - azt a kétmillió holdat, aminek az öntözésére Magyarországon - eddigi ismereteink szerint - egyáltalán lehetőség és szükség van. a harmadik ötéves terv öntözési gazdálkodásának megalapozása egyébként már a tervidőszak végén megkezdődik a második tiszai vízlépcső építésével.

/folyt.köv./

9.40

346 / 11. év

- 13 -

bb 25 /tovább épül ... 3. folyt./ m

ez a kiskörénél kialakítandó hatalmas létesítmény olyan víztározási lehetőséget is biztosít majd, amilyenre az időjárás-statisztikák és éppen az idei év tapasztalatai szerint s is, a zavartalan öntözéshez feltétlenül szükség van.

a népgazdaság öt év alatt 2.4 milliárd forint beruházást nyújt az öntözéses gazdálkodás fejlesztéséhez. ez „gyorsan megterülő,„ beruházás, de hogy igazán hatékony legyen, annak egyik legfontosabb feltétele az öntözés és az öntözéses agrotechnika helyes alkalmazása, ez pedig elsősorban a szakembereken múlik. szarvason most nyílt meg a felsőfoku öntözési technikum, az agrártudományi egyetemen külön öntözési szakon képezik tovább a mezőgazdasági mérnököket. a szakember-szükséglet teljes felmérésén most dolgoznak, s készülnek a tervek a különböző foku képzés rendszerének kiépítésére is.

/mti/

...-

bb 24. korszerű törő és osztályozómű épül rudabányán

vid/szf/tr/m/

1961. október 0.

a rudabányai vasércbánya fejlesztésére 1962-ben is jelentős összegeket fordítanak. a termelés meggyorsítására és a nehéz fizikai munka megszüntetésére több mint 6 millió forintot költenek. nagyteljesítményű exkavátorokat, rakodógépeket, dömpereket, kompresszorokat, és csilléket vásárolnak, a bányában dolgozó különböző gépek gyors kijavítására 3 millió forintos beruházással korszerű javítóüzemet építenek. az üzemet esztergapadokkal, marógépekkel és a javításhoz szükséges berendezésekkel szerelik fel. a hazai nagyolvasztók jobb kiszolgálása érdekében jövőre közvetlenül a bányüzem mellett korszerű vasérc-törő és osztályozó mű építését kezdik meg. a teljesen automatizált üzemben két törőberendezéssel óránként 100 köbméter vasércet aprítanak össze a szükséges szemmagyságra. a tört ércet szállítószalagok továbbítják az osztályozóba, ahol a gépi berendezések segítségével külön választják a darabos és a porércet. a 14 millió forintos költséggel épülő új törő és osztályozómű 1963 közepére készül el.

/mti/

...-

- 14 -

9.47

10-11-11

/bb 17. az ötéves.....1.folyt./vm

a nagyobb feladatok végrehajtásához bővítik az automatizálás eszközeit készítő mechanikai mérőműszerek gyárát.

az orvosi műszergyártás világszerte ugrásszerűen fejlődik. a magyar orvosi műszergyártás nagyobb növekedését az élénk nemzetközi versenyen kívül elsősorban a mindnagyobb hazai igények, valamint a baráti országok és az újonnan felszabadult államok egészségügyi hálózatának, színvonalának emelkedéséből adódó exportigények is megkövetelik. az orvosi műszergyártásunk kapacitását növeli majd többek között az ötéves tervben debrecenben felépülő új gyár.

az iparág termelésének nagyarányu növelését az elmúlt évek jelentős gépi beruházásai, a technológiai intézkedések egész sora, a vidéki telepítések kezdetei jórészt megalapozták. a következő években az országos műszergyártás egységes irányítását valósítják meg, megszüntetik az iparág széttagoltságát, korszerűsítik, bővítik termelőterületeit. a műszeripar sok vállalata még mindig korszerűtlen mostoha körülmények között, néhány helyen még kisipari módszerekkel termel. az ötéves tervben teljesen felszámolják az elavult gyártást, s valamennyi műszert korszerű gépekkel felszerelt közép-szintű üzemekben állítanak elő. az iparág többszázmillió forintos beruházásának túlnyomó hányada - kétharmada - ezt a célt, s a helyhiány megszüntetését szolgálja. az elektronikus műszerek termelésének növelését a budapesti üzem nagyarányu bővítésén kívül új vidéki üzem is segíti. befejeződik például az esztergomi műszerbázis építése, s ezen belül 1963-ban munkába áll az ipari elektronikus gyár. ugyanígy teljes üzemmel dolgozik majd az iparág szentesi vállalata, új gyár épül az iparilag elmaradt szekszárdon, s 1962-ben befejeződik az elektronikus mérőműszerek gyárának és a laboratóriumi felszerelések gyárának teljes rekonstrukciója. az új gyárak üzembe helyezésével vidékre telepítik a tömegcikkeket, a sorozatban előállítható termékeket, a terjedelmes és helyigényes gyártmányokat, ezek helyén pedig a pesti üzemekben magas műszaki színvonalu gyártást valósítanak meg.

nagy gondot fordít az iparág ötéves terve a tervtörvényben lefektetett fontos feladatra, a gyártmányok korszerűsítésére.

/folyt.köv./

10.00

- 16 -

bb 23 /tovább épül ... 3. folyt./ m

ez a kiskörénél kialakítandó hatalmas létesítmény olyan víztározási lehetőséget is biztosít majd, amilyenre az időjárás-statisztikák és éppen az idei év tapasztalatai szerint s is, a zavartalan öntözéshez feltétlenül szükség van.

a népgazdaság öt év alatt 2.4 milliárd forint beruházást nyújt az öntözési gazdálkodás fejlesztéséhez. ez „gyorsan megterülő, beruházás, de hogy igazán hatékony legyen, annak egyik legfontosabb feltétele az öntözés és az öntözési agrotechnika helyes alkalmazása, ez pedig elsősorban a szakembereken múlik. szarvason most nyílt meg a felsőfokú öntözési technikum, az agrártudományi egyetemen külön öntözési szakon képezik tovább a mezőgazdasági mérnököket. a szakember-szükséglet teljes felmérésén most dolgoznak, s készülnek a tervek a különböző fokú képzés rendszerének kiépítésére is.

/mti/

...-

bb 24. korszerű törő és osztályozómű épül rudabányán

vid/szf/tr/m/

1961. október 0.

a rudabányai vasércbánya fejlesztésére 1962-ben is jelentős összegeket fordítanak. a termelés meggyorsítására és a nehéz fizikai munka megszüntetésére több mint 6 millió forintot költenek. nagyteljesítményű exkavátorokat, rakodógépeket, dömpereket, kompresszorokat, és csilléket vásárolnak, a bányában dolgozó különböző gépek gyors kijavítására 3 millió forintos beruházással korszerű javítóüzemet építenek. az üzemet esztergapadokkal, marógépekkel és a javításhoz szükséges berendezésekkel szerelik fel. a hazai nagyolvasztók jobb kiszolgálása érdekében közvetlenül a bányauzem mellett korszerű vasérc-törő és osztályozó mű építését kezdik meg. a teljesen automatizált üzemen két törőberendezéssel óránként 100 köbméter vasércet aprítanak össze a szükséges szemmagyságúra, a tört ércet szállítószalagok továbbítják az osztályozóba, ahol a gépi berendezések segítségével külön választják a darabos és a porércet. a 14 millió forintos költséggel épülő új törő és osztályozómű 1963 közepére készül el.

/mti/

...-

- 14 -

9.47

10-11-12

/bb 17. az ötéves.....1.folyt./vm

a nagyobb feladatok végrehajtásához bővítik az automatizálás eszközeit készítő mechanikai mérőműszerek gyárát.

az orvosi műszergyártás világszerte ugrásszerűen fejlődik. a magyar orvosi műszergyártás nagyobb növekedését az élénk nemzetközi versenyen kívül elsősorban a mindnagyobb hazai igények, valamint a baráti országok és az újonnan felszabadult államok egészségügyi hálózatának, színvonalának emelkedéséből adódó exportigények is megkövetelik. az orvosi műszergyártásunk kapacitását növeli majd többek között az ötéves tervben debrecenben felépülő új gyár.

az iparág termelésének nagyarányú növelését az elmúlt évek jelentős gépi beruházásai, a technológiai intézkedések egész sora, a vidéki telepítések kezdeti jórészt megalapozták. a következő években az országos műszergyártás egységes irányítását valósítják meg, megszüntetik az iparág széttagoltságát, korszerűsítik, bővítik termelőterületeit. a műszeripar sok vállalata még mindig korszerűtlen mostoha körülmények között, néhány helyen még kisipari módszerekkel termel. az ötéves tervben teljesen felszámolják az elavult gyártást, s valamennyi műszert korszerű gépekkel felszerelt közép-szintű üzemekben állítanak elő. az iparág többszázmillió forintos beruházásának tulnyomó hányada - kétharmada - ezt a célt, s a helyhiány megszüntetését szolgálja. az elektronikus műszerek termelésének növelését a budapesti üzem nagyarányú bővítésén kívül új vidéki üzem is segíti. befejeződik például az esztergomi műszerbázis építése, s ezen belül 1963-ban munkába áll az ipari elektronikus gyár. ugyancsak teljes üzemmel dolgozik majd az iparág szentesi vállalata, új gyár épül az iparilag elmaradt székszárdon, s 1962-ben befejeződik az elektronikus mérőműszerek gyárának és a laboratóriumi felszerelések gyárának teljes rekonstrukciója. az új gyárak üzembe helyezésével vidékre telepítik a tömegcikkeket, a sorozatban előállítható termékeket, a terjedelmes és helyigényes gyártmányokat, ezek helyén pedig a pesti üzemekben magas műszaki színvonalú gyártást valósítanak meg.

nagy gondot fordít az iparág ötéves terve a tervtörvényben lefektetett fontos feladatra, a gyártmányok korszerűsítésére.

/folyt.köv./

10.00

1961

- 16 -

bb 17. az ötéves tervben gyors ütemben növekszik a műszeripar termelése - fejlődik az elektronikus, az automatikai és az orvosi műszergyártás - új műszergyár

1 kf/kf vm vg

1961. október 20.

második ötéves tervünk a leggyorsabban fejlődő iparágak között sorolja fel a műszeripart. a műszeripar gyorsabb előrehaladása kihat egész iparunkra, a fokozottabb műszerezés növeli annak műszaki, technikai színvonalát, ezenkívül hozzájárul az energiabázis kiszélesítéséhez, a szén, az olaj, a víz kutatásokhoz, lehetővé teszi az egészségügy színvonalának emelkedését, igen előnyös az ország gazdasági szempontjából is, hiszen viszonylag kevés nyersanyagból nagyértékű termékeket állít elő. fontos az iparág fejlesztése az egyre növekvő belföldi igények kielégítéséhez, s azért is, mert termelésének nagyrésze devizát hozó export. az ötéves tervben például az 1960. évi 33 százalékhoz képest termelésének 50-60 százaléka kerül közvetlenül külföldre. a néhány éve még rendelés hiánnyal küzdő iparág - termékei aránylag gyors ütemű korszerűsítésének, a minőség javításának, s nem utolsósorban a műszerkülkereskedelem jobb munkájának eredményeként - ma már évekre előre ismeri export feladatait, segítettek ebben a nemzetközi együttműködés, a kgst ajánlásai, a baráti országokkal kötött hosszulejártatás szerződés is.

az elmúlt években az igények alapján - a nemzetközi fejlődést is figyelembe véve - kialakultak a legszükségesebb, leggazdaságosabb főbb műszercsoportok, amelyek éppen ezért a tervezettnél gyorsabban fejlődnek. így elsősorban az elektronikus műszerek termelése - az eredetileg elképzelt kétszeres helyett - négy és félszeresére, az automatikai elemek és az orvosi műszerek gyártása pedig három és félszeresére növekszik. az automatizálás eszközeivel mindössze 3-4 éve foglalkozik az iparág, sikerült azonban olyan gyártmányt kiválasztani, amely e rövid idő alatt nemzetközi szinten máris élvonalban van. a pneumatikus automatika a vegyipar, a gyógyszeripar és az élelmiszeripar automatizálását segíti elő. a műszer elemek összekapcsolásával ugyanis egész munkafolyamatokat tudnak szabályozni, automatizálni. olyan nagypontosságú elektronikus műszerek gyártását is tervezik, amelyek az ipar más területein automatizálják a mérést, az ellenőrzést.

/folyt.köv./

9.49

- 15 -

/bb 17. az ötéves.....2.folyt./vm

igaz, hogy a műszeripar nagyrésze most sem vall szűgyent termékeivel. gyártmányainak többsége az átlagos európai színvonalon van, 20-25 százaléka pedig a világszínvonalat is eléri. az iparág ideai gyártmányainak mintegy 60 százaléka két évnél nem „öregebb”, konstrukció, a következő években a fejlesztés ütemének gyorsítására a tervezés és a gyártás közötti idő további csökkentésére törekcszenek. igen nagy szükség van erre különösen ebben az iparágban. a műszerek ugyan is - a világszínvonal gyors előrehaladását figyelembe véve - viszonylag hamar elavulnak. ezért helyes az iparágban az az elképzelése, hogy szinte az egész műszerválasztékát a következő években a jelenlegieknél még fejlettebb, modernebb konstrukciókkal cserélt ki. a gyártmányfejlesztésben előtérbe kerül a kutatás. az ötéves tervben új kutató intézetet építenek, s a jelenleginek is bővebb helyet biztosítanak. megoldják, hogy a kutatás elméleti eredményei minél előbb gyakorlatba kerüljenek. ennek érdekében a kutató intézetekben olyan termelő laboratóriumokat hoznak létre, amelyek nemcsak kikísértelveznek egy-egy új gyártmányt, hanem annak mintapéldányát, sőt próbasorozatát is elkészítik, s már bevált készülékeket adnak tömeggyártásra az üzemeknek.

az elmúlt években a gyorsan haladt az iparágban a technológia korszerűsítése. a megkezdett utat most folytatják, a tipizált alkatrészyártással, s külön kutató csoport foglalkozik a gyorsabb fejlesztést, a gazdaságosabb termelést és a műszaki színvonal javítását jelentős alkatrészek szabványosításával. külön üzemet állítanak munkába a mechanikus alkatrészek gyártására, s ez az üzem a műszeriparon kívül a híradástechnika ilyen irányú igényeit is kielégíti. a nagyobb műszergyárakban technológiai bázisokat alakítanak ki, aminek eredményeként egy-egy üzem végzi majd például az egész iparág precíziós öntési, préskovácsolási, műanyagajtolási, felületkikészítési, stb. munkáit./mti/

10.04

- 17 -

obb 14. „kabátot,, kaptak az országos mezőgazdasági kiállításra kijelölt szalkszentmártoni báránnyok

vid ká/j vm

1961. október 20.

a duna-tisza közti vidék juhállományának feljavitására folytatnak kísérletet a szalkszentmártoni kostelepen. szovjet, francia és magyar juhok keresztezésével új kiskunsági tájfajtát tenyésztenek ki, hogy szebb testű, több gyapjút adó fajtákat adjanak a nagyüzemeknek. a keresztezésből született báránnyok örökölték a szülők kiváló tulajdonságait. a keresztezett állomány egyrészét, mintegy 24 birkát az országos mezőgazdasági kiállításon is bemutatják s a kijelölt báránnyok legszebb példányai „kabátot,, kaptak, hogy bundájuk fehér maradjon./mti/

- . -

bb 19. somogy megyében újabb kastélyt alakítanak át iskolának

vid fm/ke vm

1961. október 20.

a felszabadulás előtt somogy megyében 114 kastélyban laktak grófok, nagybirtokosok. 1945 után a kastélyok nagyrészt műemlékké nyilvánították, s megkezdték átalakításukat. ma már 30 kastélyban működik iskola, amelyekben csaknem ötezer somogy megyei parasztfiatal tanul. most újabb kastélyt alakítanak iskolává. a nádocsi kastély egyik szárnyában több mint félmillió forintos költséggel létesítenek új iskolát, a 20 holdas parkban pedig az ország egyik legszebb gyermeknevelő intézete működik majd, amelyben 60 gyermek talál otthont./mti/

- . -

bb 28. régi anekdotákat gyűjtenek a dévaványai néprajzosok

vid fm/ke vm fm

1961. október 20.

a dévaványai muzeum baráti köre - dr. nerczki imre muzeológus irányításával - összegyűjti a régi falusi anekdotákat. eddig mintegy 50 humoros történetet jegyeztek fel. dévaványán, gyomán, endrődön, mezőturon, turkevén, békésen, gyulán, füzesgyarmaton az öregek elbeszélése alapján lejegyezték azt is, hogyan töltötték szabadidejüket télen a tanyasiak, s hogyan alakul életük ma./mti/

- . -

10.08

- 18 -

bb 15. az újságírók szanatóriumi egyesülete közgyűlése

j/m/hk

1961. október 20.

az újságírók szanatóriumi egyesülete október 29-én délelőtt fél 11 órakor a muosz székházában /6., népköztársaság utja 101./ tartja 44-ik tisztújító közgyűlését. tárgysorozat: 1./ elnöki megnyitó, 2./ főtitkár beszámoló jelentése, 3./ hozzászólások, indítványok, 4./ tisztújítás.

e közgyűlésre tagjainkat ezúton is meghívjuk azzal, hogy határozatképtelenség esetén közgyűlésünket november 12-én, vasárnap délelőtt fél 11-kor tartjuk meg, amikor is - alapszabályaink értelmében - közgyűlésünk a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes.

/mti/

- . -

bb 29. ötletes gépet szerkesztettek a petrezselyemgyökér betakarítására

vid/ká/j/m

1961. október 20.

győr megyében, ahol 400 holdon termesztik a messze földön híres petrezselyemgyökérrel, a termelészövetkezeteknek nagy gondot okoz a betakarítás, mivel ásóval vagy lóvontatású ekével nagyon szaporátlan a szedés. füves tőbor, az abdai gépállomás főmezőgazdája és farkas jános főmérnök most ötletes gyökérkiemelőt szerkesztett. a mélység szabályozóval, támkerekkel ellátott munkagép hidraulikával csatlakozik a vontató traktorhoz, s 45 centiméter mélységig sértetlenül emeli ki a gyökérzöldséget a földből. a szerkezet a traktor oldalán helyezkedik el, és így az erőgép nem károsítja a termést. segítségével tizórás műszakban 3 és fél, négy holdról emelik ki a zöldséget, amit azután kézzel könnyen össze lehet szedni. az új munkagép a rendkívül kemény, szövetkezet táblán állították munkába. a kísérletek szerint a gép jól használható a sárgarépa betakarításához is.

/mti/

10.18

- 19 -

11.11.11. el

bb 20. évente 20.000 tonna talajjavító anyagot állítanak elő a süme-
gen épülő mészkőőrleő üzemben

vid k4/j vm

1961. október 20.

a zala megyei bányá-és építőanyagipari egyesülés süme-
gi mészkőbányája mellett mészkőőrleő üzemet építenek. az őrleőt még
ebben az évben üzembe helyezik, s megkezdik a talajjavító anyag
előállítását. ezenkívül az állatok takarmányozásához mészkőlisztet
készítenek. az üzem évente 20.000 tonna talajjavító anyagot állít
elő, s ellátja mészkőliszttel a takarmánygyárakat./mti/

bb 13. 11.000 fácán kerül terítékre csongrádban - megkezdődött a
vadászati idény

vid k4/j vm

1961. október 20.

csongrád megyében, hazánk apróvadakban egyik leggazdagabb
vidékén a fácánvadászattal megkezdődött az őszi vadászati idény.
a fácánok száma ezen a tájon csaknem 100.000-re tehető, ami a
tavalyihoz képest 200 százalékos növekedést jelent. ez elsősorban
annak köszönhető, hogy a lucerna kaszálásakor összegyűjtötték, majd
kiketették a tojásokat. több mint 10.000 fácáncsibét neveltek fel,
és engedtek szabadon a megyében. az új vadászati idényben 11.000
fácán kerül terítékre és ezret hálókkal, élve fognak el./mti/

bb 21. elkészültek az első szőlőfeldolgozó gépsorok a szombathelyi
mezőgazdasági gépgyárban

vid szf/tr vm

1961. október 20.

a szombathelyi mezőgazdasági gépgyárban elkészültek az
első nagyteljesítményű szőlőfeldolgozó gépsorok. hazánkban most
első ízben állítottak elő szőlőtermelő mezőgazdasági nagyüzemek
részére ilyen gépsorokat. abasáron, nagyrédén, iszácson próbál-
ják ki őket a szüretelő gazdaságok. az eddigi tapasztalatok szerint
kisebb módosításokkal megfelelnek a kívánalmaknak. a módosítások
után kezdik meg sorozatgyártásukat a szombathelyi üzemben./mti/

10.24

- 20 -

bb 23. a szakma kiváló dolgozói a kapuvár-gartai „kőműves céh”,
tagjai

vid fm/ke vm fm

1961. október 20.

a kapuvár-gartai „kőműves céhet”, az 1700-as években alapí-
tották. tagjai a céhek 1872-ben történt megszűnése óta is ápolják
a régi hagyományokat. a céh tagjai élénk tevékenységet fejtettek
ki a magyar tanácsköztársaság idején is. a kapuvári direktórium
elnöke is a céh tagja volt. a „céh”, mai tagjai mintegy 50
kapuvári kőműves minden évben megemlékeznek a céh alapításának év-
fordulójáról. a százados céh-ládát ma is gondosan őrzik, - jelenleg
a céh tiszteletbeli elnöke németh jános kapuvári kőműves. ha új tag
jelentkezik, az a kikötésük, hogy két éven belül el kell nyernie
a szakma kiváló dolgozója címet./mti/

bb 22. figyelemmel kísérik a kisz megbízólevéllel tanuló komárom
megyei pedagógusjelöltek előrehaladását

vid tm vm szf

1961. október 20.

a komárom megyei kisz-bizottságok, a középiskolai és az
üzemi ifjúsági szervezetek az év elején vállalták a pedagógusképzés
védnökségét. a pedagóguspályát népszerűsítő előadásokat tartottak
a megye minden középiskolájában, több ipari üzemben elbeszélgettek
azokkal a már korábban érettségizett munkásfiatalokkal, akiket alkal-
masnak találtak a pedagógus-pályára. a beszélgetés alapján 60 fiatal
küldtek a megyéből kisz-megbízólevéllel az egyetemekre, főiskolákra.
ugyilátszik, hogy a legalkalmasabbakat, legrátermettebbeket válasz-
tották, mert jóérzésüket fel is vették. a kisz megyei bizottsága
továbbra is figyelemmel kíséri a fiatalokat. az esztergomi felsőfoku
tanítóképzőben tanulók közül például többen rendszeresen leveleznek.
már az első hetekben beszámoltatták őket a többi között arról, hogy
új helyükön hogyan illeszkedtek be a közösségbe és milyen problé-
mák vannak. a kisz-bizottság közbenjár, hogy teljesítsék a társa-
dalmi ösztöndíjra szoruló ösztöndíjkérelmét. megkéri a budapesti
és a vidéki egyetemek, főiskolák kisz-szervezeteit, hogy időnként
számoljanak be a kisz megbízólevéllel tanulók magatartásáról, tanul-
mányi eredményeiről. azt tervezik, hogy egy-két napot a pedagógus-
jelöltekkel töltenek és résztvesznek csoportos foglalkozásukon. az
első oktatási félév után pedig meghívják őket a megyei kisz bizott-
ságra, ahol számonkérnek tőlük tanulmányi előrehaladásukat./mti/

10.30

- 21 -

bb 26. „automata-kalauzok,, pécs legforgalmasabb utvonala-
n autóbuszain

vid szf/sze vm

1961.október 20.

az utóbbi évben nagyot változott pécs közlekedési rendszere: villamos helyett autóbusz-vonalak hálózják be az egész várost. nemrég megjelentek az első pótkocsis járatok. ujabban perselyes „automata-kalauzzal,, közlekednek pécs legforgalmasabb utvonala-
n a 27-es autóbuszok. az első tapasztalatok kedvezőek, egy utas se „bliccel,,. mindenki szívesen fogadta a viteldíj fizetésnek ezt a rendszerét, annál is inkább, mert a korábbi 1.50 forintos vonaljegy helyett most egy forintban szabták meg a menetdíjat ezen a vonalon, amely így most az egész városban egységesen ennyi. az automata kalauz-rendszer bevezetésével egy-egy gépkocsi menet-ideje három-négy perccel rövidül, ennek eredményeként sürítetik a járatokat. a közeljövőben újabb vonalakon vezetnek be az automata kalauz-rendszert./mti/

bb 31. az alföld első halászmuzeuma szolnokon

vid fm/ke vm fm

1961.október 20.

a szolnoki felszabadulás halászati termelőszövetkezet tagjai az utóbbi időben sok őslénytani leletet találtak a tiszai medrében. a különböző földtörténeli korok maradványait - köztük a 10 kilogrammos manut agyart - házimuzeumokba helyezték el és ezzel lerakták alapjait az alföld első halászmuzeumának. ugyan-
csak ott kapnak helyet az ősi és legkorszerűbb halászszerzők, ladikok és csónakok makettjei, amelyeket a szövetkezet tagjai készítenek./mti/

10.40

10.40

- 22 -

bb 27. film a bács megyei termelőszövetkezetek eredményeiről

vid fm/ke vm fm

1961.október 20.

a dunavecsei járási tanács művelődési osztálya filmet készít a járás 28 termelőszövetkezeti gazdaságának legjobb módszereiről, eredményeiről. a film bemutatja a közösen dolgozó családok megváltozott életkörülményeit is. többek között filmre veszik az országoshírű solti szikra termelőszövetkezet öntözési gazdaságát is. a filmet falusi filmszínházakban, művelődési otthonokban mutatják be./mti/

bb 30. „összkomfortos,, tanulás a legifjabbaknak a szegedi textilművekben

vid gk vm

1961.október 20.

az öt éves tervben nagy textilkombináttá alakul a szegedi textilművek. bővül a fonóda, új szövőde épül, amelyekben mintegy ezer dolgozót alkalmaznak majd. már megkezdtek az új szakemberek képzését. egyelőre száz ipari tanulót vettek fel, akik szakmunkás vizsga után az új üzemek törzsgárdáját alkotják.

a fiataloknak most jóval könnyebb a helyzetük, mint a tizenegy évvel ezelőtt, a gyár alapításakor idekerült ifjúmunkásoknak. akkor többségük részt vett az üzem építésének nehéz munkájában a gépek felszerelésében, majd budapestre kellett járniuk tanfolyamra. a mostani fiataloknak már szinte „összkomfortos,, tanulási lehetőséget teremtettek. a szakmá minden elméleti és gyakorlati tudnivalóját az üzem területén szerezhetik meg: a gyár jól képzett szakemberei tanítják őket a modern gépek kezelésére, az üzem területén van a jól berendezett tanterem, ahová gimnáziumi tanárok és más elméleti oktatók járnak ki az órákra. a művelődési, szórakozási lehetőségeket is megtalálják az üzem színház-, illetve művelődési termében, mozijában, többszáz-kötetes szépirodalmi és műszaki könyvtárában. a napokban megalakult az ipari tanulók külön kisz-alapszervezete, s az idősebb kisz-tagok, vezetők vállalták patronálását. már tervezik a színjátszó-és a táncsoport megalakítását.

rövidesen felépül a szövőtanulók tanműhelye, ahol száz modern automatagépet szerelnek fel./mti/

10.44

10.44

- 23 -

bb 35. husz százalékkal csökken egy tonna műtrágya előállítás költsége a korszerűsített, kibővített borsodi vegyikombinátban

vid/hné/m/szf

1961. október 20.

a szocialista mezőgazdaság egyre több jóminőségű nitrogénműtrágyát kér az ipartól a termésátlagok növelésére, vegyiparunk azonban a növekvő igényeket egyelőre nem tudja kielégíteni, ezért kormányzatunk új műtrágyagyárat épített Tiszapátkonyán, a régieket pedig bővített és korszerűsíti.

a borsodi vegyikombinát 100 százalékos bővítését mintegy 700 millió forintos költséggel 1959-ben kezdték meg. a nagyarányú munkák elvégzését úgy szervezték meg, hogy az üzemben egy percig se szüneteljen a termelés. a bővítés során új üzemszerveket építettek és korszerű berendezéseket szerelnek fel. a gazdaságosabb termelés céljából pedig az eddi kokszalapanyag helyett olcsóbb alapanyagot, földgázt használnak, a bővítést és korszerűsítést a megállapított határidők szerint végzik. befejezéshez közeledik a miskolcot és kazincbarcikát összekötő, több mint 24 kilométer hosszú földgázvezeték csőhálózatának építése. jó ütemben épül a földgázbontó állomás, amelyben szovjet és magyar gyártmányú berendezésekkel naponta 220.000 köbméter metángázt dolgoznak majd fel. a gázbontó állomás 1962 harmadik negyedében készül el.

az üzemszervekben már számos új berendezés kezdte meg munkáját. a szintézis-üzemben például az idén két szénmonoxid konverziós berendezés lépett be a termelésbe. a ko-oxidációs műhelyrészben kettő helyett ma már négy ilyen berendezés dolgozik. új gépek üzembehelyezésével egyharmadával bővítették az oxigéngyárat. így az üzemi felhasználáson kívül már a kereskedelemnek is jut ebből az anyagból. a savüzemben új abszorpciós berendezést helyeztek el, az elégető elemár és a turbina szerelését pedig jövőre fejezik be. a műtrágyagyár bővítésére is jövőre kerül sor. új semlegesítő tornyot építenek, a meglevőket korszerűsítik.

a termelőüzemek bővítését, amely megkétszerzi a bvk kapacitását, előreláthatólag a jövő év harmadik negyedében fejezik be. a bővített üzemben naponta mintegy 700 tonna műtrágyát készítenek. ami még lényegesebb: a korszerű üzemben egy tonna műtrágya előállítás költsége csaknem 20-25 százalékkal lesz olcsóbb, mint jelenleg.

/mti/

- 24 -

10.50

11.17

bb 16. utépités, erdősítés - ülést tartott a 9. kerületi tanács végrehajtó bizottsága

t ms/ke/m/hk

1961. október 20.

a 9. kerületi tanács végrehajtó bizottsága pénteken megtárgyalta a legközelebbi tanácsülés elé terjesztendő jövő évi költségvetési javaslatot. az új költségvetés a legszigorubb takarékoság szemellett tartásával készült, ennek ellenére a kiadások összege emelkedett. az ideinél többet költ a tanács oktatási és kulturális, valamint egészségügyi és szociális célokra.

ezután a kerület utjainak állapotáról szóló jelentést tárgyalták meg. a jelentés rámutat, hogy a belső ferencváros utrendszere véglegesnek tekinthető, a közép ferencvárosban, főleg a külső részeken azonban lényegesebb átépítések, várhatók a távolabbi jövőben. többek között szó van a soroksári ut átépítéséről, a gyáli ut meghosszabbításáról, a külső mester utja rendezéséről, valamint a közép ferencvárost a körutal párhuzamosan átszelő új, nagyforgalmu utvonatról. a jövő évben mintegy 22.000 négyzetméter utat, illetőleg járdát újítanak fel, továbbá a külső területeken több ezer négyzetméter új járdát építenek.

megvizsgálta a végrehajtó bizottság az üllői uti lakótelep építésének helyzetét és foglalkozott a levegővédő erdősítés, parkosítás, valamint a tereprendezés kérdéseivel, amelyekhez éppúgy, mint az utak, járdák építéséhez igénybe veszik a társadalom segítségét is.

végül megvitatták a kerületi sütőipari vállalat beszámolóját.

/mti/

bb 34. hínárlisztés takarmánykeveréken szépen hiznak a szarvasi pecsenyekacsák

vid ká/sze/vm

1961. október 20.

a holt-körös partján fekvő szarvasi kísérleti halastavak mentén nagyüzemi kacsatenyésztéssel is foglalkoznak. itt dolgozták ki a viziszárnyasok takarmányozásának újabb módszereit, amellyel csökkenteni tudják az importhalliszt felhasználását. kilenc falkát neveltek különböző takarmánykeverékeken. a legjobb eredményt az a csoport adta, amely eleségként a két százaléknyi halliszt mellett 4 százaléknyi napraforgólisztet és 10 százaléknyi hínárlisztet kapott. a tavi növényekből készült takarmányliszt bőséges fehérje- és vitamintartalma. az így táplált kacsák 56 napos korukban elérték a 257 dekás átlagsúlyt. a kísérleteket folytatják, hogy még gyorsabban és olcsóbban neveljék fel azt a százezer előnevelt kacsát, amit jövőre adnak át a tiszai és a körös-vidéki termelőszövetkezeteknek.

/mti/

- 25 -

11.00

11.17

bb 32. a Lotto nyerőszámai

te vm ki

1961. október 20.

a sportfogadási és Lottoigazgatóságra a 42. játékhetén 4,173.092 szelvény érkezett. ennek megfelelően egy-egy nyerőosztályra 1,564.909 forint nyereséget jut. dévaványán, a József Attila művelődési házban megtartott sorsoláson a 42. játékhetén a következő számokat hozták ki:

3, 9, 21, 29, 76./mti/

- . -

bb 33. tanácskozás az okisz-ban a helyi iparpolitikai tervek készítéséről

t sz/te vm ki

1961. október 20.

pénteken az okisz-ban a Kiszöv elnökök számára Erdős József, az okisz elnöke tájékoztatót adott a helyi iparpolitikai tervek készítéséről. a gazdasági bizottság határozata alapján ugyanis a helyi tanácsok az érdekelt szervezetekkel együttesen most állítják össze azokat a helyi iparpolitikai terveket, amelyek a lakosság közvetlen szükségleteinek, a javítások, szolgáltatások elvégzésének kiterjesztését tartalmazzák. második ötéves tervünk során meg akarják oldani, hogy a lakosoknak az ilyen irányú munkák elvégzettetése ne okozzon különösebb gondot. a kisipari szervezetek ennek érdekében öt év alatt mintegy 60 százalékkal kívánják növelni a javító-szolgáltató tevékenységet./mti/

- . -

11.30

11.45

- 26 -

11.45
12.00

bb 36. a nemzetközi traumatológiai konferencia az agy- és a gerincvelő sérülések kezelését vitatta meg

t ms/te/m/hk

1961. október 20.

a nemzetközi traumatológiai konferencia második napján, pénteken, ötven előadás hangzott el. a magyar és a külföldi baleseti sebészek az agy és a gerincvelő sérülések kezelésének tapasztalatait és új módszereit vitatták meg, majd a váll- és a kar sérüléseivel foglalkoztak.

a konferencia számos résztvevője megtekintette az országos traumatológiai intézetet. a tanácskozást szombaton fejezik be. /mti/

- . -

bb 37. időjárásjelentés

te vm

1961. október 20.

a meteorológiai intézet jelentésként október 20-án, pénteken délután 12 órakor:

sok felé eső

az utóbbi 24 óra folyamán a közép-európát elborító meleg levegő két részre szakadt. egyik része észak, a másik dél-európa fölé helyeződött át.

hazánkban tegnap az ország nyugati és keleti fele között nagyhőmérsékletű ellentét alakult ki. az ország nyugati felében hideg, esős, de gyengén szeles idő volt. keleten pedig gyengén felhős, erősen szeles és az évszakhoz viszonyítva szokatlanul meleg időjárás alakult ki. az esti, éjszakai órákban az esőzés a déli részekre is áttért. a Duna-Tisza közének északi felében is voltak kisebb, csak átfutó jellegű esők. a csapadék mennyisége a dunántúlon általában 6-17 milliméter között volt, máshol nem haladta meg az 5 millimétert. a hőmérséklet a nap folyamán a nyugati országrészben sok helyen alig haladta meg a 10 fokot. az ország többi részében ezzel szemben 20-27, debrecenben 28 fokig emelkedett.

ma hajnalban nyugaton 4-10, máshol 10-14 fokig hűlt le a levegő. a nap csak a keleti országrészben sütött ki, a napsütés időtartama általában 1-5 óra között volt, azonban debrecenben elérte a 7 órát.

/folyt.köv./

-27-

11.45
12.00

/bb-37. időjárásjelentés.....1.folyt./vm

ma délelőtt az ország nagyrésztében folytatódott az esőzés.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 18.7 fok volt, a sok évi átlagnál 8.5 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapestben a hőmérséklet 17 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 754 milliméter, alig változik.

várható időjárás szombat estig: felhős idő, sok helyen eső, a dunántulon élénk északi, az ország többi részein mérsékelt változó irányú szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 6-10, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 10-15 fok között, a keleti megyékben helyenkint 15 fok fölött.

a duna vízállása ma reggel 109 centiméter./mti/

bb 38. tanácsülés a 8. kerületben

k v/j/m/fm

1961. október 20.

pénteken tanácsülést tartottak a 8. kerületben. az értekezleten dr. suhajda józsef vb. elnök beszámolt a legutóbbi ülés óta végzett munkáról és a tanácsi határozatok végrehajtásáról. utána az ülés résztvevői megvitatták a tanács tömegkapcsolatainak fejlesztéséről szóló referátumot, a gyermekvédelmi és ifjúsági munkát ismertető jelentést, továbbá a társadalmi tulajdon védelmének problémáit a 8. kerületi házkezelési igazgatóság területén.
/mti/

bb 39. jelentkezzenek a károsultak

k /m/fm

1961. október 20.

a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte horváth /hidas/ lászló büntetett előéletű budapest, 2. kerület, szilágyi orszébet fasor 69 melletti lakost, aki 1961. márciustól ápriliséig a budapesti honvéd se ökölvívó szakosztályán mint társadalmi ügyintéző tevékenykedett.

/folyt.köv./

14,30

- 28 -

14,40
11a
12

bb 39. /jelentkezzenek1. folyt./ m

vidéki utjain önkényesen jogtalanul mérkőzéseket kötött le, erre a célra különböző összegeket vett fel és azokat elsikkasztotta. ezenkívül más személyektől, - sportolóktól, edzőktől, intézőktől - kisebb-nagyobb összegeket kért kölcsön azzal az indoklással, hogy a sportolók költségeit kell kiegészítenie. a pénzt azonban saját céljaira fordította. a 13. kerületi rendőrkapitányság kéri a károsultak jelentkezését budapest, 13. tere 6. fsz. 11 alatt, vagy a 205-810 -es telefonszámon.
/mti/

bb 40. fontos határozatok születtek a nemzetközi vöröskereszt ligájának prágai tanácskozásán - a magyar vöröskereszt sajtótájékoztatója

t ni/te vm fm

1961. október 20.

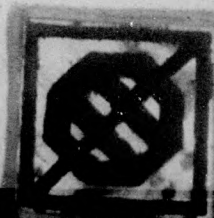
pénteken a magyar sajtó házában kárpáti józsef, a magyar vöröskereszt főtitkára tájékoztatta az újságírókat a nemzetközi vöröskereszt ligájának prágában tartott kormányzótanács-üléséről.

többek között elmondotta: a kormányzótanács-ülését - amelyen 62 ország vöröskereszt társaságának vezetői vettek részt - most rendezték először szocialista országban. a többnapos tárgyaláson számos fontos döntés született. egyhangulag elfogadták például a szovjet vöröskeresztnek a békéről szóló határozati javaslatát, amelynek alapján a nemzetközi vöröskereszt felkéri összes nemzeti társaságait: tegyenek meg minden erőfeszítést a béke megőrzésére, a világ népei közötti kölcsönös megértés, barátság és együttműködés erősítésére, ennek a fontos békevédelmi feladatnak alapelveként való lerögzítése annál is inkább jelentős, mert a 150 milliós tagsággal rendelkező nemzetközi vöröskereszt tevékenysége az egész világra kiterjed, s az emberbaráti szolgálat különféle eszközeivel igen sokat tehet a béke fenntartásáért.

nagyjelentőségű az ülésnek az a határozata is, amellyel egyhangulag megszavazta a marokkóban és tunéziában levő 300.000 algériai menekült támogatására a nemzetközi segélyakció folytatását. ezzel kapcsolatban megemlítette kárpáti józsef, hogy néhány külföldi - közöttük a magyar delegáció is - javasolta a menekültek kivétel az algériai gyűjtőtáborokban elhelyezést, rendkívül súlyos körülmények között szenvedő kétmillió férfi, asszony és gyermek segélyezését is. ezért a nemzetközi szolidaritás érzésétől vezérelve, a magyar társadalmi szervek támogatásával az algériai menekültek megsegítésére korábban alakult bizottság ismét felújítja, a kiszélesíti tevékenységét. rövidesen mintegy félmillió forint értékű segélyt - elsősorban gyógyszert és élelmiszert - küldünk a leg-súlyosabb helyzetben levő menekülteknek, s a gyűjtőtáborokban fogva tartott algériai hazafiaknak./mti/

14.45

- 29 -

bb 41. átadták a forgalomnak kazincbarcika új állomásépületét

vid sl/te vm

1961. október 20.

Borsod megye első szocialista városában, Kazincbarcikán, az utóbbi években megsokszorozódott a vasúti forgalom, a régi kis faluhoz méretezett állomásépület már csak nagy nehézségekkel tudta lebonyolítani a személyforgalmat. Most 3,300.000 forintos költséggel elkészült a város korszerű állomásépülete, amit pénteken adták át a forgalomnak. Az épület két váróterme összesen nyolcszáz személy befogadására alkalmas, befejezéséhez közeledik az új állomásépülethez vezető út, továbbá az autóbusszparkoló tér építése és berendezése is. /mti/

bb 42. ujitási ankétsorozat kezdődött szegeden

vid sl/te vm

1961. október 20.

A szakszervezetek Csongrád megyei tanácsa tíz napig tartó ankét- és előadásorozatot rendez az ujitási mozgalom időszerű kérdéseiről. A tanácskozások első napján, pénteken, a megye legkiválóbb ujitói tárgyaltak eredményeikről és feladataikról a szegedi szakszervezeti székházban. Megállapították, hogy az ujitások minősége lényegesen javult az utóbbi időben, egy-egy ujitás jelentősen átlag másfélszer annyit ér mint tavaly. A szakszervezeti székház nagytermében megnyitott a közlekedés- és postaügyi minisztériumhoz tartozó vállalatok közlekedés-ujitási kiállítása is. /mti/

bb 43. a József Attila Szabadegyetem titkársága

k hi/tr vm

1961. október 20.

Közlj, hogy november 6-án és 7-én az összes tagozaton elmaradnak az előadások s a nyelviskolán is szünetel a tanítás. /mti/

15,00

1502 /

bb 44. történešnapok szekszárdon

vid fm/ke vm

1961. október 20.

A Tit Tolna megyei szervezete történešnapokat rendezett Szekszárdon. A résztvevők megtekintették szekszárd nevezetességeit, majd meghallgatták dr. Balogh Sándor kandidátusnak, az MSZMP központi bizottsága tudományos és kulturális osztálya alosztályvezetőjének előadását a párt értelmiségi politikájáról. Ránki György kandidátus, Kossuth díjas történeš pedig a legújabbkori magyar történeti kutatás kérdéseit ismertette. /mti/

bb 47. a közlekedés- és postaügyi minisztérium kollégiuma a főváros vezetőivel Budapest közlekedési problémáiról tanácskozott

i hbj/sze vm ki

1961. október 20.

A közlekedés- és postaügyi minisztérium kollégiuma Kossa István közlekedés- és postaügyi miniszter vezetésével pénteken a főváros közlekedési problémáiról és fejlesztésének kérdéseiről tárgyalt.

A kollégium ülésén részt vett Veres József, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, Kelemen Lajos, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, továbbá a fővárosi közlekedés szakemberei.

A kollégium mérlegelte: milyen követelményeket támaszt a forgalom további növekedése, s a növekvő közlekedési igények kielégítésére forgalmi és műszaki elveket határozott meg.

Foglalkozott azokkal a problémákkal, amelyek Budapesten a közút és a vasút szintbeni kereszteződéséből adódnak, mert ezek ugyanis lassítják, akadályozzák a forgalmat a fővárosban. Vizsgálta az országos főközlekedési utak budapesti átkelési szakaszainak kialakítását, a budapesti nagypályaudvarok tömegközlekedési igényeit és az ezekkel összefüggő városrendezési problémákat. /mti/

15.27

1502 /

- 31 -

bb 48. a 22. kongresszus tiszteletére szinte valamennyi nógrádi traktoros két műszakban dolgozik - sok közös gazdaság végzett az őszi vetésével

vid ö kz/j-lm ká

1961. október 20.

mezőgazdasági üzemek dolgozói országsszerte rendkívül nagy érdeklődéssel tanulmányozzák a szovjetunió kommunista pártja 22. kongresszusának munkáját, a legfrissebb vidéki jelentések már arról is hírt adnak, hogy a gyomai és a szarvasi járás közös gazdaságai által kezdeményezett őszi betakarítási versenyhez csatlakozott termelőszövetkezetek a kongresszus tiszteletére sokhelyütt módosították eredeti vállalásaikat, s újabbakkal egészítették ki.

az ország legészakibb megyéjében, borsodban az encsi járás termelőszövetkezetei a vetés befejezését november 10-re vállalták, most a lehetőségek még alaposabb felmérésével, a munkaszervezés javításával már november 1-re be akarják fejezni az őszi vetést, rendkívül szorgalmasan, a gépi és az emberi munkaerő okos koncentrálásával dolgoznak az így módosított vállalat megvalósításával, csütörtök este befejezték a rozs vetését, s pénteken már a közös gazdaságok mind az 500 vetőgépe a buzavetésre kijelölt táblákon dolgozott.

hasonló felajánlást tettek a mezőcsáti járás közös gazdaságai is, ebben a járásban a rozs vetését még e héten, a buza vetését pedig az eredetileg vállalt november 15. helyett november 5-re akarják elvégezni, ennek érdekében mostantól több mint 70 gépi ketős műszakban dolgozik, a vetőszántás előkészítésére a hozzáértő szövetkezeti gazdák közül is sokan vállalkoztak traktorvezetésre, az éjszaka előkészített szántásba reggel már vetik a magot.

a kőrösök vidékén ugyancsak sok közös gazdaság módosította a kongresszus tiszteletére az őszi betakarítási versenyhez csatlakozva tett felajánlását, dévaványa termelőszövetkezeti közösségben például úgy határoztak, hogy október 31. helyett már október 25-re befejezik a buza vetését, a füzeggyarmati vörös csillag termelőszövetkezet traktorvezetéshez érte tagjai önként jelentkeztek éjszakai munkára, hogy minél jobban merővidítsék a vállalt határidőket, így annak ellenére, hogy a sárréti kemény talajon csak 5-6-szori gépi munka után menhetnek a földekre vetőgépek, már október 21-én, szombaton végeznek az őszi vetéssel.

/folyt.köv./

16.00

1170

M

- 32 -

bb 48. /a 22. kongresszus...1.folyt./-lm

nógrádban a gépállomások traktorosai kommunista őrséget tartanak a kongresszus idején, ez idő alatt szinte valamennyi traktor két műszakban dolgozik, pénteken a pásztói járás közös gazdaságai már az utolsó táblákat vetették az őszi vetéssel, a sziráki új tavasz, a kisbágyoni petőfi és a kozárdi új tavasz termelőszövetkezetben péntek délre az egész megyében elsőként befejezték az őszi vetést, ezekből a közös gazdaságokból a vető- és erőgépeket azonnal átirányították a szomszédos termelőszövetkezetekbe, a pásztói járás mezőgazdasági szakembereinek véleménye szerint a járás közös gazdaságai október 25-ig befejezik az őszi vetést.

szolnok megyében, ahol több mint 70.000 tagja van a közös gazdaságoknak, ebédidőben és munkaidő után brigádonként, üzemegységenként naponta rendszeresen megtárgyalják a kongresszusról érkező híreket, ezeken a röpgyűléseken a kommunisták és a pártion kívüli aktivisták javaslatára több termelőszövetkezet tagsága úgy határozott, hogy a vetés és betakarítás meggyorsításával köszöntik a 22. kongresszust, a hét elején kezdődött mozgalom már sok termelőszövetkezetben hozott munkasikereket, egyre több közös gazdaság jelenti, hogy minden terményt biztos fedél alá helyeztek, a jászladányi úttörő termelőszövetkezet tagjai a betakarítással egyidejűleg végeztek az őszi vetéssel is, a gazdaság határában 800 hold búzát, 120 hold árpat és 37 hold őszi takarmánykeveréket vetettek el, a megye egyik legnagyobb közös gazdasága, a több mint 11.000 holdas turkevei vörös csillag tsz tagjai arra tettek ígéretet, hogy a 22. kongresszus tiszteletére október 25-ig végeznek az őszi munkákkal, a szolnoki damjanich termelőszövetkezet tagjai minden termést beszállítottak a határból, és elvetették a kenyérgabonát, ebben a megyében is, csakugy, mint szerte az országban, sikerrel küzdenek meg a szövetkezeti gazdák a nagy szűrzsággal, egyik-másik helyen olykor szinte emberfeletti munkával tesznek eleget felajánlásaikban vállalt kötelezettségeiknek./mti/

--

bb 52. új magyar bélyeg az szkp 22. kongresszusának emlékére

i fk-kf-lm ki

1961. október 20.

a magyar posta az szkp 22. kongresszusának emlékére október 22-én, vasárnap egy forint névértékű bélyeget hoz forgalomba, az emlékbélyeg Lenin arcékéjén ábrázolja, s a bélyegfelirat a világ érdeklődésének középpontjában álló esemény dátumát hirdeti: „az szkp 22. kongresszusa 1961. október 17... a kibocsátás napján a városház utcai budapest 4-es postahivatalt különleges alkalmi bélyegzőt használ.

a kongresszusi bélyeg 1962. június 30-ig használható fel postai küldemények bérmentesítésére./mti/

16.28

1170

M

- 33 -

bb 45. a film, mint a tudományos kutatás eszköze - sajtótájékoztató az 1. országos kutatófilm ankétról

t tz/tr-lm ki

1961. október 20

a műszaki fejlesztési bizottság, a műszaki és természet-tudományi egyesületek szövetségének központi filmbizottsága és a magyar tudományos filmbizottság kutatófilm szekciója november 13-án és 14-én rendezi meg az 1. országos kutatófilm ankétot.

az ankét jelentőségéről és céljairól pénteken délelőtt a technika házában tájékoztatta a sajtó képviselőit a rendezőség nevében dr. Korach Mór Kossuth-díjas akadémikus, egyetemi tanár és dr. Bán Tamás, a magyar tudományos akadémia műszerügyi szolgálatának tudományos osztályvezetője.

elmondották, hogy a film a tudománynak ma már éppen olyan nélkülözhetetlen kutató eszköze, mint valamikor a mikroszkóp, a távcső, stb. volt. részletesen megfigyelhetővé teszi a szabad szemmel egyébként nem követhető gyorsasággal lezajló jelenségeket, az olyan lassu folyamatokat, mint a növények növekedése, a kristályképződés, stb. az ilyen filmekben láthatóvá válnak a csupán röntgen, ultraibolya, vagy infravörös, tehát az emberi szem számára láthatatlan hullámok tartományában megmutató jelenségek is.

ma már olyan filmfelvétel gépek vannak kereskedelmi forgalomban, amelyek 48 ezer felvételt készítenek egyetlen másodperc alatt, de készültek már olyanok is, amelyeknek egy-egy kép felvételéhez a másodperc 8 milliomod, sőt százmilliomod részlete van csak szükségük, és ha az így készített filmeket a szabványos, percnként 24 képet bemutató sebességgel vetítik le, a néző előtt a leggyorsabb mozgások legapróbb részletei is tisztán kirajzolódnak.

a másik végletbe pedig azok a berendezések tartoznak, amelyekkel hosszabb időközökben, akár 72 óránként lehet egy-egy felvételt készíteni az igen lassan lezajló folyamatokról, s ebben az esetben a vetítéskor egyetlen másodperc alatt 72 nap fejlődése pereg le a néző előtt.

ilyen berendezésekkel készült filmeket ma már világszerte igen nagy mennyiségben gyártják és használják fel a tudományos kutatásban, sőt a gyakorlati termelő munkában is. hazánk ezen a téren meglehetősen elmaradt a fejlődésben, eddig mindössze 20 egynéhány kutatófilm készült nálunk, s bár van köztük olyan, amelyet külföldön is sokfelé vetítenek már, a magyar szakterületek, - beleértve a tervező- és kutatóintézeteket, valamint az iparvállalatokat is - még mindig nem élnek a kutatófilmek adta lehetőségeikkel.
/folyt.köv./

16.35

- 34 -

bb 45. /a film, mint a...folyt./-lm

az ankét - amelyen külföldi szakemberek is jelen lesznek - éppen az a legfőbb célja, hogy a kutatófilmek gyártásának és felhasználásának jelentőségére hívja fel az érdekelt hazai szakterületek figyelmét - fejeződött be a tájékoztatás./mti/

-.-

bb 54. érdekes terv szabolicszatzmár megyében az öntözéses gazdálkodás kiterjesztésére

vid fm/ke-lm fm

1961. október 20.

a szabolicszatzmár megyei pártbizottság és a tanács végrehajtóbizottsága pénteken együttes ülésen vitatta meg a megye távlati öntözési tervét. az ülésen résztvett a földművelésügyi minisztérium és az országos vízügyi főigazgatóság képviselője is.

jelenleg 4300 holdat ötöznek a megyében, a terv pedig 40 és félezer hold öntözését javasolja a fehérgyarmati, a csengeri, a mátészalkai, a vásárosnaményi és a kisvárdai járások folyómenti községeiben. a számítások alapján a terv megvalósítása 10.700 köbméter betont igényelne és csaknem 4 millió köbméter föld megmozgagását tenné szükségessé. a beruházási költség 316 millió forint, amelynek nagyobbik részét, 231 millió forintot az érdekelt gazdaságok fedeznék.

a pártbizottság és a tanács végrehajtóbizottsága beható vita után elfogadta a tanulmánytervet és megbizta a megyei vízügyi operatív bizottságot, hogy ennek alapján dolgozza ki a második ötéves tervben megvalósítható feladatokat./mti/

-.-

bb 56. megyei jogásznapi székesszérvárott

vid fm/ke-lm fm

1961. október 20.

pénteken jogásznapiot tartottak székesszérvárott. a több mint száz résztvevőt dr. benedek jeno, a magyar jogász szövetség főtitkára üdvözölte, majd dr. hajdu gyula egyetemi tanár tartott előadást a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről. ezután több előadás és korreferátum alapján megvitatták, milyen segítséget adhatnak a jogászok a termelőszövetkezetek fejlesztéséhez, megszilárdításához./mti/

-.-

16.50

-35-

bb 45. a film, mint a tudományos kutatás eszköze - sajtótájékoztató az 1. országos kutatófilm ankétról

t tz/tr-lm ki

1961. október 20

a műszaki fejlesztési bizottság, a műszaki és természet-tudományi egyesületek szövetségének központi filmbizottsága és a magyar tudományos filmbizottság kutatófilm szekciója november 13-án és 14-én rendezi meg az 1. országos kutatófilm ankétot.

az ankét jelentőségéről és céljairól pénteken délelőtt a technika házában tájékoztatta a sajtó képviselőit a rendezőség nevében dr. Korach Mór Kossuth-díjas akadémikus, egyetemi tanár és dr. Bán Tamás, a magyar tudományos akadémia műszerügyi szolgálatának tudományos osztályvezetője.

elmondották, hogy a film a tudománynak ma már éppen olyan nélkülözhetetlen kutató eszköze, mint valamikor a mikroszkóp, a távcső, stb. volt. részletesen megfigyelhetővé teszi a szabad szemmel egyébként nem követhető gyorsasággal lejátszódó jelenségeket, az olyan lassu folyamatokat, mint a növények növekedése, a kristályképződés, stb. az ilyen filmekben láthatóvá válnak a csupán röntgen, ultraibolya, vagy infravörös, tehát az emberi szem számára láthatatlan hullámok tartományában megmutató jelenségek is.

ma már olyan filmfelvevő gépek vannak kereskedelmi forgalomban, amelyek 48 ezer felvételt készítenek egyetlen másodperc alatt, de készültek már olyanok is, amelyeknek egy-egy kép felvételéhez a másodperc 8 milliomod, sőt százmilliomod részére van csak szükségük. és ha az így készített filmeket a szabványos, percenként 24 képet bemutató sebességgel vetítik le, a néző előtt a leggyorsabb mozgások legapróbb részletei is tisztán kirajzolódnak.

a másik végletbe pedig azok a berendezések tartoznak, amelyekkel hosszabb időközökben, akár 72 óránként lehet egy-egy felvételt készíteni az igen lassan lejátszódó folyamatokról, s ebben az esetben a vetítéskor egyetlen másodperc alatt 72 nap fejlődése pereg le a néző előtt.

az ilyen berendezésekkel készült filmeket ma már világszerte igen nagy mennyiségben gyártják és használják fel a tudományos kutatásban, sőt a gyakorlati termelő munkában is. hazánk ezen a téren meglehetősen elmaradt a fejlődésben. eddig mindössze 20 egynéhány kutatófilm készült nálunk, s bár van közöttük olyan, amelyet külföldön is sokfelé vetítenek már, a magyar szakterületek, - beleértve a tervező- és kutatóintézeteket, valamint az iparvállalatokat is - még mindig nem élnek a kutatófilmek adta lehetőségekkel.

/folyt.köv./

16.35

18.00

- 34 -

bb 45. /a film, mint a...folyt./-lm

az ankétot - amelyen külföldi szakemberek is jelen lesznek - éppen az a legfőbb célja, hogy a kutatófilmek gyártásának és felhasználásának jelentőségére hívja fel az érdekelt hazai szakterületek figyelmét - fejeződjön be a tájékoztatás./mti/

-.-

bb 54. érdekes terv szabolicszatzmár megyében az öntözéses gazdálkodás kiterjesztésére

vid fm/ke-lm fm

1961. október 20.

a szabolicszatzmár megyei pártbizottság és a tanács végrehajtóbizottsága pénteken együttes ülésen vitatta meg a megye távlati öntözési tervét. az ülésen résztvett a földművelésügyi minisztérium és az országos vízügyi főigazgatóság képviselője is.

jelenleg 4300 holdat öntöznek a megyében, a terv pedig 40 és félezer hold öntözését javasolja a fehérgyarmati, a csengeri, a mátészalkai, a vásárosnaményi és a kisvárdai járások folyómenti községeiben. a számítások alapján a terv megvalósítása 10.700 köbméter betont igényelne és csaknem 4 millió köbméter föld megmozgatását tenné szükségessé. a beruházási költség 316 millió forint, amelynek nagyobbik részét, 231 millió forintot az érdekelt gazdaságok fedeznék.

a pártbizottság és a tanács végrehajtóbizottsága behatározta a vita után elfogadta a tanulmánytervet és megbizta a megyei vízügyi operatív bizottságot, hogy ennek alapján dolgozza ki a második ötéves tervben megvalósítható feladatokat./mti/

-.-

bb 56. megyei jogásznapi székesszékesvárosban

vid fm/ke-lm fm

1961. október 20.

pénteken jogásznapot tartottak székesszékesvárosban. a több mint száz résztvevőt dr. benedek jános, a magyar jogász szövetség főtitkára üdvözölte, majd dr. hajdu gyula egyetemi tanár tartott előadást a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről. ezután több előadás és korreferátum alapján megvitatták, milyen segítséget adhatnak a jogászok a termelőszövetkezetek fejlesztéséhez, megszilárdításához./mti/

-.-

16.50

-35-

bb 46. megkezdődött a 3.000 vagonos csepeli tranzit-raktár műszaki átadása

i sb/sze szb ki

1961. október 20.

a 22-es építőipari vállalat munkásai csaknem három évig dolgoztak a csepeli szabadkikötő nagy tranzitraktárának építésén, s a napokban már sor került az új létesítmény műszaki átadására. az építkezést nehezítette, hogy időközben néhány feladat megváltozott és több időbe került a fűdémpanelek elhelyezése, a tetőszerkezetek elkészítése, s az egyik épületrész burkolása. a raktár előregyártott elemeinek összeszerelésénél azonban annyi előnyt szereztek, hogy mégsem lépték túl a határidőt. a műszaki ellenőrök most részletesen átvizsgálták a háromezer vagon áru befogadására alkalmas raktárt. kipróbálták már a nagy gépeket, a fűtő és a hűtőberendezéseket, s a jövő hét közepén írják alá az átvételi jegyzőkönyvet. a nagy tranzitraktár háromemeletes oldalszárnyában jól szellőztethető és fűthető helyiségeket építettek. a másik épületrész, a hatemeletes hűtőház érdekessége, hogy a falakat kívülről alumíniumlemezzel burkolták. ez a fémborítás visszaveri a forró napsugarakat, de nemcsak alumíniumlemezzel, hanem még parafarétogü szigeteléssel is védik a melegtől a hűtőházban tárolt árukat. /mti/

bb 49. megnyitották a szakszárdi és a budapest maglódi uti felsőfoku mezőgazdasági technikumot - 950-1.000 mezőgazdasági szaktechnikust nevelnek az új tanintézetek

vid kz szb ká

1961. október 20.

mezőgazdasági üzemek szakemberellátásának megjavítása érdekében az idén széleskörűen megindul a mezőgazdasági szaktechnikusok képzése. e célból az ország különböző vidékein 3 állattenyésztési, egy állattenyésztési- és állategészségügyi, egy növényvédelmi, egy öntözési, három szőlő és gyümölcs-termelési, illetve kertészeti, két gépészeti és négy növénytermesztési felsőfoku mezőgazdasági technikum nyitja meg kapuit.

tizenegy új tanintézetben már megkezdődött az oktatás, a szakszárdi növénytermesztési és a budapesti állattenyésztési- és állategészségügyi mezőgazdasági technikumot pedig pénteken délelőtt nyitották meg ünnepélyesen. szekszárdon tömpe istván, a földművelésügyi miniszter első helyettese, budapesten, a maglódi uti technikumban pedig petőházi gábor földművelésügyi miniszternyeltes üdvözölte a technikum első éves hallgatóit és tanárait.

házában hasonló szintű, a középfoku és az egyetemi szintű oktatás közé ékelődő mezőgazdasági szakemberképzés a múltban nem volt. a most megszervezett tanintézeteket két és fél év múlva 950-1.000 mezőgazdasági szaktechnikust kapnak a természetközvetettek és állami gazdaságok. /mti/

17.05

- 36 -

bb 50. a szerb görögkeleti egyház küldöttsége budapestre.

i ha/j szb hk

1961. október 20.

a szovjetunióból hazautazóban, a magyar ökumenikus tanács vendégeként pénteken néhánynapos látogatásra budapestre érkezett a szerb görögkeleti egyház küldöttsége. a delegáció vezetője german patriarka, a küldöttség tagjai között van damaszkini zágrábi érsek, danilo montenegrói érsek, klement bilajai püspök.

a delegációt a ferihegyi repülőtéren bartha tiber és szamosközi istván református, káldy zoltán evangélikus püspök, vujicsics dusan, a magyarországi szerb görögkeleti egyház vikárusa és más egyházi személyiségek fogadták. jelen volt a fogadtatásnál veres pál, az állami egyházügyi hivatal osztályvezetője.

a küldöttség fogadtatásán részt vett mirko tepavac, a jugoszláv szövetségi népköztársaság budapesti nagykövete és a nagykövetség több munkatársa. /mti/

bb 51. viz nélkül maradt egy bakonyi falu - öntözőautóval szállítják a lakosságnak a vizet

vid kz szb ká

1961. október 20.

a bakonyban fekvő lókut községben a nagy szárazság következtében viz nélkül maradt a lakosság és a nagyszámu állatállomány. a falu asszonyai már hetekkel ezelőtt órákat álltak sorban vízzért, s jóformán decinként gyűjtöttek össze egy-egy vödörnyi ivóvizet. az állatok nagy részét bakonybél községbe hajtották át. a faluban maradt tejelő tehéneknek óbányapusztáról szállítják a vizet.

az utóbbi napokban a község lakói már végképpen nem tudtak ivóvizhez jutni. a járási tanács és a pártbizottság intézkedésére most a járási székhelyről zircról szállítanak a községbe egy 4.000 literes tartállyal felszerelt öntöző autóval ivóvizet.

az aszálytól különösen erősen sújtott bakonyvidéki községekben péntekre virradóra megerejt az eső, s így remélhetőleg a közeli napokban enyhülnek az egész vidéken súlyos vízellátási gondok. /mti/

- 37 -

17.10

bb 55. képzőművészeti napok kezdtek kecskeméten

vid fm/ke-lm fm

1961. október 20

a bács megyei képzőművészek csoportja, a városi művelődési otthon, valamint a katona józsef múzeum rendezésében pénteken képzőművészeti napok kezdődtek kecskeméten. délután a város vezetőinek és a közönségszervezőknek bemutatták a múzeumban rendezett, 130 képből álló „munkásélet”, című kiállítást, amelyet vasárnap nyitnak meg.

bácsmegyei festők műveiből „kecskeméti hétköznapok”, címmel kiállítás nyílik a város két üzemében is. a jövő héten több képzőművészeti előadást tartanak. október 28-án fényes adolf, szőnyi istván és mednyánszky lászló munkásságáról vetítenek ismeretterjesztő filmet. a képzőművészeti napok október 31-én fejeződnek be, amikor pogány ö. gábor, a magyar nemzeti galéria főigazgatója tart előadást „forma és tartalom”, címmel.
/mti/

bb 57. teljesítették éves vállalásukat a kómlói bányászok: péntekig harmincháromezer tonna feketeszenet termeltek terven felül

vid sl/te-lm bs

1961. október 20.

a kómlói szénbányászati tröszt dolgozói pénteken jelentették, hogy felszínre szállították a harmincháromezredik tonna terven felüli feketeszenet, s ezzel teljesítették idei vállalásukat. különösen az szkp 22. kongresszusának kezdete óta érték el kimagasló eredményeket. volt olyan nap, amikor a 3-as akna bányászai 13.3 százalékkal teljesítették tervüket. sok új felajánlás is született, a béta-akna ifjúsági csapatai például versenyszervezőt kötöttek, amelyben vállalták, hogy októberben és novemberben 7.850 csille szenet termelnek terven felül. papp lajos szocialista kisz-brigádja 140 százalékos teljesítmény elérésében jelölte meg célját, ami műszakonként és személyenként 7-8 csille többlettermelést jelent.

a kómlói szénbányászati tröszt egésze az év végéig további hétezer tonna szenet akar felszínre szállítani terven felül.
/mti/

17. 18

- 38 -

bb 53. ujjabb termelési sikerek a 22. pártkongresszus tiszteletére: brigádvversenyeket kezdeményeznek az üzemekben, megrövidítik a határidőket, csökkentik az önköltséget

ö hbj-sb-sz-vid/sze szb ki

1961. október 20.

az szkp 22. kongresszusán kibontakozó hatalmas távlatok még jobb munkára serkentik a magyar dolgozókat is. budapestről és az ország minden részéből érkeznek a jelentések: ujjabb és ujjabb munkásikerekkel köszöntik a kommunizmus építőinek nagy tanácskozá-
sát.

budapesten az 1-es számú autójavitó vállalatnál ezekben a napokban röpggyüléseket, brigád-megbeszéléseket tartanak, amelyekben a párt és a szakszervezeti bizalmiak ismertetik a 22. pártkongresszus gazdag anyagát, azokat a hatalmas távlatokat, amelyeket a program nyit meg a szovjet emberek, az egész békészerető emberiség előtt. elhatározták az autójavitó vállalat dolgozói, hogy a közeljövőben csoportonként részletesen is tanulmányozzák a kongresszus határozatait, az ott elhangzottakat. ugyanakkor értékes munkafelajánlások is születnek. a vörös zászló szocialista brigád tagjai megígérték, hogy hetenként 42 helyett 45 gépkocsit javítanak ki, s megfogadták, hogy a negyedik negyedévben munkájukkal szemben nem lesz minőségi kifogás. ugyanakkor hasonló célok elérésére szólították fel a vállalat többi 27 brigádját. juhász istván brigádja a többi munkacsoport nevében is elfogadta a nemes vetélkedést kezdeményező javaslatot. ígéretet tett, hogy a szalagszerű javítás meggyorsítására a most még hiányzó és nehezen beszerezhető alkatrészeket soronkívül elkészítik, megmunkálják. hasonló felajánlást tett a többi között antalgörgy brigádja is és bejelentette, hogy az általuk patronált termelőszövetkezet épülő istállójához 150 méter hosszú etetővályut készítenek társadalmi munkában.

a lakónházakat, középületeket és műemlékeket szépítő kőfaragó- és épületszobrászipari vállalat munkahelyein pénteken délben röpggyüléseken határozták el a dolgozók, hogy egyhetes ünnepi műszakot tartanak az szkp 22. kongresszusának tiszteletére és a nagy októberi szocialista forradalom évfordulójának köszöntésére. az ünnepi versenyben sok ház építési idejét csökkentik. a vállalat bodor utcai műköelemgyártó telepének munkásai majdnem tíz épületet díszítenek fel 5-10 nappal a kitűzött időpont előtt. a műhely fiatal iparitanulói még csak második hónapja ismerkednek a szakmával, de már vállalták, hogy a tisztelet-műszakon minden tanuló pár az eddiginél eggyel több műköpadlábát készít naponta.

/folyt.köv./

17. 24
18. 10

- 39 -

bb 53. /ujabb termelési sikerek... 1. folyt./- szb

a tajos utcai kőfaragó üzem munkásai az ernst thälmann-lakótelep díszének, az ifjúság kutjának köteleit tíz nappal a határidő előtt formázzák ki és egy hónappal rövidítik meg a győri 16 tantermes új iskola kőkésségeinek szállítási idejét. budapest szép emlékeinek építését a vállalat fehérvári uti üzemének dolgozói gyorsítják azzal, hogy a vajdahunyad várának erkély-összekötő kőelemeit, a budai várpalota d. épületének hét hatalmas kőoszlopát három-négy nappal a határidő előtt adják át a kőidomokat elhelyező brigádoknak.

a székesfehérvári könnyűféműben dolgozó pinke istván brigádja, amely a szocialista brigád címért küzd - a 22. kongresszus-brigád nevet vette fel. a brigád tagjai vállalták, hogy a kongresszus idején általában 110 százalékos teljesítményt érnek el és a sejtést 0.8 százalékról 0.4 százalékra szorítják le. egyben bejelentették, hogy a legközelebbi brigádgyűlésen a brigád valamennyi tagja együtt tanulmányozza a kongresszus anyagát.

a borsod megyei dolgozók is nagy figyelemmel kísérik az szkp 22. kongresszusának munkáját, s a kongresszus tiszteletére az üzemekben egyre több felajánlás hangzik el. a hegyőcsabai cement- és műszaki dolgozói röpgyűlésen beszéltek meg a két beszámolót, a röpgyűlések után a gépműhelyben kolozsvári gyula öttagu lakatosbrigádja bejelentette: felveszi az szkp 22. kongresszusa nevet, ugyanakkor vállalták, hogy tervan felül három nap alatt elvégzik az aknakemence karbantartását és kijavítják a gyár melegvízszolgáltatató kazánját.

somogy megye legnagyobb üzemének, a kaposvári textilműveknek szocialista brigádjai nemes vetélkedésre hívták ki az üzem összes dolgozóját. a feltételek szerint 4 százalékkal csökkentik az önköltséget. somogy megyében hatalmas versenymozgalom bontakozott ki, a kaposvári cukorgyár, a kaposvári ruhaüzem, továbbá somogy valamennyi jelentős ipari létesítménye vállalatást tett a mindennapi feladatok jobb elvégzésére, az önköltség csökkentésére, a termelékenység növelésére.

rekord-eredményt hozott a kongresszusi műszak a lőrinci fonóban

a lőrinci fonó munkásnői néhány hónappal ezelőtt, amikor megjelentek az szkp 22. kongresszusának irányelvei, nagy érdeklődéssel tanulmányozták a jövő távlatait és az akkori megbeszélések szinte folytatódottak most a kongresszus megnyitásaikor. /folyt.köv./

17.32
18.10

- 40 -

bb 53. /ujabb termelési sikerek... 2. folyt./- szb

e héten valamennyi üzemrészben röpgyűlések voltak és ezeken határozták el, hogy ünnepi műszakkal köszöntik a moszkvai tanácskozást. pénteken mindhárom szakmágy kongresszusi békeműszakot tartott, s a dolgozók kiváló minőségű fonal gyártására, gondosabb munkára, s az eredmények későbbi állandósítására tettek ígéretet. éppen ezekben a napokban érkezett meg a gyárba a szovjetunióból az ideál termésű gyapot, s ebből kifogástalan minőségű fonalat akarnak gyártani. a szövődék mostanában sokat sürgetik a fonódat; adjanak minél több fonalat, mert sok terven felüli export-megrendelést kell teljesíteniük, ennek a kérésnek igyekeznek eleget is tenni a lőrinci fonó dolgozói. a termelékenység növeléséért a gyár fonó 1. üzemrészében átlagosan 10 százalékkal emelték a gépek fordulatszámát, s eredményeik megszilárdításához is segítséget vártak a kongresszusi műszaktól. pénteken délután, amikor összesítették a délelőtti szakmágy munkáját, kiltunt, hogy a dolgozók igyekezete, lelkesedése termelési rekordot hozott, míg az ezt megelőző napokban általában 101 százalékra teljesítették a tervet és 102 fölé nem tudtak eljutni, pénteken az átlagos tervteljesítés 103 százalék volt. a következő műszakoktól az eddigi tapasztalatok alapján még ennél is jobb eredményeket várnak. /mti/

bb 63. magyar-bolgár napok baranyában

vid fm/ke szb fm

1961. október 20.

baranya megyében, - ahol a felszabacító harcokban több ezer bolgár katona esett el, - a hazafias népfront és a tit megyei elnöksége magyar-bolgár napokat rendezett. az ünnepségeken résztvett marin pesev, a bolgár kultúra igazgatója, bojka marinova, a bolgár kultúra intézetének titkára és a bolgár nagykövetség több képviselője is.

a vendégek ellátogattak szászvárra, ahol megtekintették a bányász-község szociális és kulturális intézményeit, bányászokkal, szövetkezeti parasztokkal találkozta. marin pesev a bolgár és a magyar nép baráti kapcsolatainak történelmi hagyományairól tartott előadást. dr. steczinger lászló, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa pedig személyes élményei alapján bulgária mezőgazdaságának fejlődéséről számolt be. a vendégek megtekintették pécs nevezetességeit is és résztvettek a 2. kerületi liszt ferenc hangversenyteremben tartott magyar-bolgár esten.

pénteken meglátogatták a szederkényi termelőszövetkezetet és ünnepi nagygyűlésen találkoztak pécsvárad lakosságával. /mti/

17.40
18.10

- 41 -

bb 53. /újabb termelési sikerek... 1. folyt./- szb

a tajos utcai kőfaragó üzem munkásai az ernst thälmann-lakótelep díszének, az ifjúság kútjának köteleit tíz nappal a határidő előtt formázzák ki és egy hónappal rövidítik meg a győri 16 tantermes új iskola kőkésségeinek szállítási idejét. budapest szép emlékeinek építését a vállalat fehérvári uti üzemének dolgozói gyorsítják azzal, hogy a vajdahunyad várának erkély-összekötő köteleit, a budai várpalota d. épületének hét hatalmas kőoszlopát három-négy nappal a határidő előtt adják át a kőidomokat elhelyező brigádoknak.

a székesfehérvári könnyűféműben dolgozó pinke istván brigádjának, amely a szocialista brigád címet küzd - a 22. kongresszus-brigád nevet vette fel, a brigád tagjai vállalták, hogy a kongresszus idején átlagosan 110 százalékos teljesítményt érnek el és a selejtet 0.8 százaléknál 0.4 százalékra szorítják le. egyben bejelentették, hogy a legközelebbi brigádgyűlésen a brigád valamennyi tagja együtt tanulmányozza a kongresszus anyagát.

a borsod megyei dolgozók is nagy figyelemmel kísérik az szkp 22. kongresszusának munkáját, s a kongresszus tiszteletére az üzemekben egyre több felajánlás hangzik el. a hegycsabai cement- és mészmű dolgozói röpgyűlésen beszéltek meg a két beszámolót, a röpgyűlések után a gépműhelyben kolozsvári gyula öttagú lakatosbrigád bejelentette, felveszi az szkp 22. kongresszusa nevet, ugyanakkor vállalták, hogy tervén felül három nap alatt elvégzik az aknakemence karbantartását és kijavítják a gyár melegvízszolgáltatató kazánját.

somogy megye legnagyobb üzemének, a kaposvári textilműveknek szocialista brigádjai nemes vetélkedésre hívták ki az üzem összes dolgozóját. a feltételek szerint 4 százalékkal csökkentik az önköltséget. somogy megyében hatalmas versenymozgalmat bontakozott ki, a kaposvári cukorgyár, a kaposvári ruházati, továbbá somogy valamennyi jelentős ipari létesítménye vállaltást tett a mindennapi feladatok jobb elvégzésére, az önköltség csökkentésére, a termelékenység növelésére.

rekord-eredményt hozott a kongresszusi műszak a lőrinci fonóban

a lőrinci fonó munkásnői néhány hónappal ezelőtt, amikor megjelentek az szkp 22. kongresszusának irányelvei, nagy érdeklődéssel tanulmányozták a jövő távlatait és az akkori megbeszélések szinte folytatódottak most a kongresszus megnyitásakor.
/folyt.köv./

17.32
18.10

- 40 -

bb 53. /újabb termelési sikerek... 2. folyt./- szb

e héten valamennyi üzemrészben röpgyűlések voltak és ezeken határozták el, hogy ünnepi műszakkal köszöntik a moszkvai tanácskozást. pénteken mindhárom szakmágy kongresszusi békeműszakot tartott, s a dolgozók kiváló minőségű fonal gyártására, gondosabb munkára, s az eredmények későbbi állandósítására tettek ígéretet. éppen ezekben a napokban érkezett meg a gyárba a szovjetunióból az ideai termésű gyapot, s ebből kifogástalan minőségű fonalat akarnak gyártani. a szövődék mostanában sokat sürgetik a fonódat; adjanak minél több fonalat, mert sok terven felüli export-megrendelést kell teljesíteniük. ennek a kérésnek igyekeznek eleget is tenni a lőrinci fonó dolgozói. a termelékenység növeléséért a gyár fonó 1. üzemrészében átlagosan 10 százalékkal emelték a gépek fordulatszámát, s eredményeik megszilárdításához is segítséget vártak a kongresszusi műszaktól. pénteken délután, amikor összesítették a délelőtti szakmágy munkáját, kitűnt, hogy a dolgozók igyekezete, lelkesedése termelési rekordot hozott, míg az ezt megelőző napokban általában 101 százalékra teljesítették a tervet és 102 fölé nem tudtak eljutni, pénteken az átlagos tervteljesítés 103 százalék volt. a következő műszakoktól az eddigi tapasztalatok alapján még ennél is jobb eredményeket várnak. /mt1/

bb 63. magyar-bolgár napok baranyában

vid fm/ke szb fm

1961. október 20.

baranya megyében, - ahol a felszabaultó harcokban több ezer bolgár katona esett el, - a hazafias népfrent és a tit megyei elnöksége magyar-bolgár napokat rendezett. az ünnepségeken résztvett marin pesev, a bolgár kultúra igazgatója, bojka marinova, a bolgár kultúra intézetének titkára és a bolgár nagykövetség több képviselője is.

a vendégek ellátogattak szászvárra, ahol megtekintették a bányász-község szociális és kulturális intézményeit, bányászokkal, szervezeti paraszttal találkozta. marin pesev a bolgár és a magyar nép baráti kapcsolatainak történelmi hagyományairól tartott előadást. dr. steczinger lászló, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa pedig személyes élményei alapján bulgária mezőgazdaságának fejlődéséről számolt be. a vendégek megtekintették pécs nevezetességeit is és résztvettek a 2. kerületi liszt ferenc hangversenyteremben tartott magyar-bolgár esten.

pénteken meglátogatták a szederkényi termelőszövetkezetet és ünnepi nagygyűlésen találkoztak pécsvárad lakosságával. /mt1/

17.40
18.10

- 41 -

bb 59. vaszy viktor nyilatkozata a nabucco felújításáról

vid fm/ke-lm fm

1961. október 20.

a szegedi nemzeti színház verdi: nabucco című operájának felújítására készül. vaszy viktor, a szegedi nemzeti színház igazgatója az mti munkatársának elmondotta: a színház operaegyüttese november 4-én mutatja be verdi fiatalkori művét, amelyet csaknem száz év óta nem játszottak hazánkban. 1847-ben egressy béni fordításában adták elő először nabuccot, majd 1863-ig még többször szerepelt műsoron, azóta azonban csak most kerül ismét színre.

az opera szövegkönyvét szabó miklós, a szegedi nemzeti színház művésze dolgozta át. a társulat gondos munkával készül a bemutatóra, hogy verdi hősi operájának felújítása maradandó művészi élményt jelentsen a közönségnek. - versényi idával, a darab rendezőjével és sándor lajos dizlettervezővel együtt a nyáron tanulmányoztuk a drezdai színház nabucco-előadását - mondotta vaszy viktor, s közölte, a színház énekkarát a bemutatóra megerősítették. a főszerepeket karikó teréz és szalma ferenc éneklé./mti/

bb 61. ghanai kormánydelegáció érkezett budapestre

1 sz-lm ki

1961. október 20.

krobo edusei könnyű- és nehézipari miniszter vezetésével pénteken délben ghanai kormányküldöttség érkezett magyarországra, hogy tárgyalásokat folytasson a két ország közötti gazdasági kapcsolatok továbbfejlesztéséről. a ghanai kormánydelegációt a ferihegyi repülőtéren incze jenő külkereskedelmi miniszter, kossa istván közlekedés- és postaügyi miniszter, bacsoni jenő külkereskedelmi miniszterhelyettes, valamint a külügyminisztérium, a külkereskedelmi minisztérium, a közlekedés- és postaügyi minisztérium és a pénzügyminisztérium vezető beosztású képviselői fogadták./mti/

17.50
18.20

[Handwritten signature]

- 42 -

bb 58. felavatták a szentesi erőtakarmány gyárat

vid sl te szb sl

1961. október 20.

szentesen pénteken ünnepélyesen felavatták az ország legnagyobb és közép-európa legkorszerűbb erőtakarmány gyárat. az avató ünnepségen részt vett apró Antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, miniszterelnökhelyettes, németh károly, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, kovács imre élelmezésügyi miniszter, keserü jános földművelésügyi miniszterhelyettes, sághy vilmos élelmezésügyi miniszterhelyettes, török lászló, a csongrád megyei pártbizottság első titkára, valamint a budapesti angol követség képviselője. a vendégeket halmi tibor, a malomipari igazgatóság vezetője, csörgei sándor, a csongrád-bács-kiskun megyei malomipari vállalat igazgatója köszöntötte. az ünnepségen, melyen részt vettek az új gyár, a kivitelező vállalatok dolgozói, valamint a berendezést felszerelő angol szakemberek, kovács imre élelmezésügyi miniszter mondott beszédet, majd megjutalmazta a gyár építkezésében kitűnt dolgozókat.

a vendégek ezután megtekintették az 52 millió forintos beruhá-
zással létesült üzemot, amelyben a legkorszerűbb hazai és külföldi gépekkel már megkezdtek a különféle állati takarmányok gyártását. az üzemben minden munkafolyamatot automatizáltak, az iparvágányon vasúti kocsikban érkező szemes termény, valamint hus liszt, földi dió, élesztő, vitamin és más anyagok emberi közreműködés nélkül, futószalagon, vagy pneumatikus uton jutnak a különféle aprító, keverő, melaszírozó, granuláló és egyéb berendezésekbe. a 27 méter magas vasszerkezetű siló szentes legnagyobb üzemi épülete. a finomadagoló gépekkel egyes tápanyagokat, fehérjéket, vitaminokat, akár egy a tízezerhez arányban keverhetnek a takarmányokba. ezeknek összetételét, formáját az állatok fajának, korának megfelelően tudományosan határozták meg. például kifejtett baromfiaknak kukoricaszem nagyságu pasztillákat, sertéseknek lisztes formájú koncentrátumokat készítenek.

mindezeket a munkafolyamatokat egy központi vezérlő teremből irányítják és ellenőrzik, itt állítják be a „receptek”, szerinti arányokat a különféle takarmányoknak megfelelően. az üzem korszerűségére jellemző, hogy a napi 36 vagon erőtakarmány termelését mindössze 80 dolgozó látja el, egyharmada annak, mint amennyien hasonló mennyiséget a régebbi üzemekben gyártanak. a gyár határ-időre elkészült, s még ebben az évben 11.000 tonna erőtakarmányt ad az ország mezőgazdasági nagyüzemeinek.

x x x

/folyt.köv./

17.58

18.20

[Handwritten signature]

- 43 -

bb 58. /felavatták... folyt.-/- szb

apró Antal, az MSZMP politikai bizottságának tagja, miniszterelnökhelyettes, Németh Károly, az MSZMP központi bizottságának osztályvezetője és Dimény Imre, az országos tervhivatal elnökhelyettese a szentesi ünnepséget megelőzően Hódmezővásárhelyre látogatott. A vendégek megyei pártbizottság székházában a megye párt- és gazdasági vezetőivel tárgyaltak a második öt éves tervvel kapcsolatos feladatokról. /mti/

bb 67. több mint négyszázötven óvoda működik Budapesten - a fővárosi tanács oktatási állandó bizottságának ülése

t vt/te szb fm

1961. október 20.

Fáy Boris elnöklétével pénteken ülést tartott a fővárosi tanács oktatási állandó bizottsága. Többek között megtárgyalták a fővárosi óvodák helyzetéről szóló jelentést. Jelenleg Budapesten több mint 450 tanácsi, illetve üzemi, vállalati óvoda működik. Az ezekben gondozott gyerekek száma - nem végleges adatok szerint - meghaladja a harmincháromezret. Az elmúlt oktatási évben a budapesti óvodákban az óvodáskorúaknak majdnem ötven százaléka kapott helyet. Az idén javult a helyzet: most már az óvodáskorú gyerekeknek csaknem hatvan százalékát tudták elhelyezni. A fővárosban mind az üzemi, mind a területi óvodák többsége korszerű, a célnak megfelelő épületben van. Berendezésük és felszerelésük is kielégíti a követelményeket. Mennyiségi és minőségi szempontból egyaránt javult a gyermekek ételmezése.

Problémát jelent, hogy a belső kerületek óvodáinak nincs udvara. Ezért az óvodai albizottság javasolja: a tanács tegye lehetővé, hogy az óvónők hetenként legalább kétszer kivihessék a szabadtérre a kicsinyeket. Felvetették, gondot okoz, hogy az új lakótelep-építkezések befejezésével egyidőben nem nyílnak meg a gyermekintézmények: bölcsődék, óvodák, iskolák. A tapasztalatok szerint ezeket - az esetek többségében - csak jóval később adják át rendeltetésüknek.

Megbeszélték az ülésen a fővárosi tanács oktatási osztályának 1961-1962. tanévi munkatervét, valamint az oktatási állandó bizottság ezzel kapcsolatos feladatait is. A program középpontjában a köznevelés, illetve a világnézetű nevelés továbbfejlesztése áll. /folyt.köv./

18.05
18.10

- 43 -

bb 67. /több mint négyszázötven óvoda... folyt.-/- szb

Nagy gondot okoz az óvodásokat az iskolára, kerületenként megszervezik az óvónők és az első osztályokat vezető pedagógusok tapasztalatcseréjét, a szülői ház és az iskola kapcsolatának elmélyítésére az első osztályokban működő nevelők még a nyáron - tanévkezdés előtt - megismerkednek leendő tanítványaik szüleivel. A tanulmányi felügyelők fokozottan ellenőrzik, hogy az iskolai rendtartásban foglalt osztályozási követelményeknek eleget tesznek-e a pedagógusok.

Az oktatási állandó bizottság az 1961-1962-es munkaterv alapján foglalkozik majd a felnőttoktatás, a továbbképzőiskolák, a pályaválasztási tanácsadás, a gyakorlati oktatás, a napközi otthonok, a pedagógusok továbbképzésének kérdésével és számos más fontos oktatási ügyi problémával. /mti/

bb 68. folytatta tanácskozását a nemzetközi postáskonferencia

t kt/te szb bs

1961. október 20.

A közalkalmazottak és rokonszakkák dolgozói nemzetközi szövetségének postás konferenciája pénteken az olasz postások szakszervezete titkárnak elnöklétével folytatta megbeszéléseit. A tanácskozáson többek között a francia, az osztrák, a csehszlovák, a belga és a dán postás szakszervezeti vezetők szólaltak fel, ismertették országaik postás dolgozóinak élet- és munkakörülményeit, valamint ezek megjavítására irányuló szakszervezeti tevékenységeiket.

A francia postások küldötte elmondotta, hogy az utóbbi években a francia posta forgalma, s így bevétele két-háromszorosára növekedett. A dolgozók jövedelme, reálbére azonban ezzel az emelkedéssel nem tartott lépést. A fokozottabb munka miatt 30 százalékkal több lett a baleset, ami azt jelenti, hogy évenként mintegy 8.000 postás dolgozó esik ki - kisebb-nagyobb időre - a munkából. A francia postások igen gyakran csak sztrájkokkal tudják alapvető jogukat megvédeni.

Az osztrák küldött többek között a postás dolgozók bérezésének aránytalanságairól beszélt. Elmondotta például, hogy a legmagasabb postás fizetés tizenkétszerese a legalacsonyabbnak. A dolgozók fizetése igen sok adó és egyéb levonás terheli. Az osztrák postások például hét százalék kerestí adót fizetnek.

A felszólaló küldöttek egységesen foglaltak állást abban, hogy legfontosabb feladatuk a dolgozók egészségének összefogása a béke megőrzésére és szakszervezeti jogaik biztosítására, hogy eredményesen tudják megvédeni, tovább javítani a postások élet- és munkakörülményeit.

A nemzetközi postás konferencia szombaton reggel folytatja munkáját. /mti/

- 45 -

bb 62. vasárnap nyílik a szabolcsi képzőművészek őszi tárlata

vü fm/ke-lm fm

1961. október 20.

október 21-én, vasárnap nyílik meg nyíregyházán, a szabolcs-szatmár megyei képzőművészek őszi tárlata, amelyen 8 művész 60 alkotását mutatják be./mti/

--

bb 64. az ndk vezető államférfiainak választáviratai magyar államférfiakhoz

k kün--lm fm

1961. október 20.

walter ulbricht, az ndk államtanácsának elnöke, a német szocialista egységpárt központi bizottságának első titkára, otto grotewohl, az ndk miniszterelnöke és dr. johannes dieckmann, az ndk népi kamarájának elnöke táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének, kádár jánosnak, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárának, a minisztertanács elnökének és rónai sándornak, az országgyűlés elnökének az ndk megalakulásának 12 évfordulója alkalmával küldött szerencsekívánatokért.

dr. lothar bolz, az ndk külügyminisztere péter jános külügyminiszterhez intézett meleghangu választáviratot./mti/

..a

bb 65. a külügyminiszter fogadta kuba magyarországi nagykövetét

k te-lm fm

1961. október 20.

péter jános külügyminiszter pénteken fogadta quintin pino machado-t, a kubai köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét megbízólevelének a közeljövőben történő átadásával kapcsolatban./mti/

--

bb 66. az állami egyházügyi hivatal új elnökének eskütétele

k sze-lm fm

1961. október 20.

prantner józsef, az állami egyházügyi hivatal elnöke pénteken nagy dániel, az elnöki tanács elnökhelyettese előtt letette a hivatali esküt. az eskütételnél jelen volt biszku béla, a minisztertanács elnökhelyettese, kiss károly, az elnöki tanács titkára és rapai gyula, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának osztályvezetője./mti/

--

- 46 -

18.14
11.40

ka

bb 70. a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke hazánk nemzetközi kulturális kapcsolatainak fejlődéséről

t fe-tm-lm fm

1961. október 20.

a kulturális kapcsolatok intézetében pénteken sajtótájékoztatót tartottak. naményi géza, a kormány tájékoztatósi hivatalának vezetője üdvözölte a bel- és külföldi újságírókat, majd dr. bogdár józsef, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke számolt be hazánk kulturális kapcsolatainak fejlődéséről.

a magyar népköztársaság külpolitikájának alapelve - mondotta - a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élése. az elmúlt években szakadatlanul bővültek hazánk nemzetközi kapcsolatai mind politikai és gazdasági élet, mind pedig a kulturális és tudományos élet területén.

rendkívül fontosnak tartjuk a magyar népköztársaság és a testvéri szocialista országok között kialakult sokoldalú kulturális kapcsolatokat, amelyek immár közel másfél évtizedes múltra tekintenek vissza. népünk mindenkor nagy örömmel és meleg barátsággal fogadja a baráti országok hazánkba látogató kiváló művészeit, tudósait, együtteseit, boldogan tapasztaljuk valamennyi szocialista ország kulturájának felvirágzását. egyre szétesedő és tartalmilag gazdagodó kapcsolataink szemléltetésére elegendő, ha csupán néhány példát idézünk az 1961-es év eddigi eseményei közül. az idén magyarországon vendégszerepelt moszkvai nagyszínház, a lengyel slask-népi együttes, a román néphadsereg együttese, az ndk falu-együttese, olyan méltán világhírű művészek látogattak el hozzánk, mint sosztakovics és richter. örömmel szereztünk arról is tudomást, hogy a mi művészeink és együtteseink is nem kevés sikert arattak külföldön. sikeresen szerepelt a szovjetunióban az állami déryné színház, a német demokratikus köztársaságban az állami operaház balettkara, a román népköztársaságban a magyar néphadsereg együttese. a csehszlovák szocialista köztársaság fővárosában, prágában megrendezett iparművészeti kiállításunk több tízezer látogatót vonzott, a bukarestben megnyílt magyar iparművészeti kiállításnak is szép sikere van.

jelenős fejlődést mutatnak a magyar népköztársaság nemzetközi kulturális kapcsolatai a nyugateurópai országokkal, amelyekkel a történelem folyamán már korábban is sokoldalú kulturális kapcsolataink állottak fenn. öröndetes új jelenség az is, hogy mindninkább kialakulnak a kulturális együttműködés szálai hazánk, valamint az ázsiai, afrikai és a latinamerikai országok között.

/folyt.köv./

18.44

20.10.20

- 47 -

számos ázsiai és afrikai ország függetlenné válása megnyitotta a lehetőséget a kölcsönösen gyümölcsöző kapcsolatok fejlesztésére. a magyar nép kulturális intézményei arra törekednek, hogy erőnköz és lehetőségeinkhez képest sokoldalú hasznos együttműködést alakítsanak ki ezekkel az országokkal a nevelésügy, a tudományos és kulturális élet területén is.

az idén szemmel láthatóan meggyorsult nemzetközi kulturális kapcsolataink fejlődése. hazánknak jelenleg 20 országgal van államközi kulturális egyezménye. ezek közül egyedül 1961-ben 4 országgal - ghanával, braziliával, kubával és indonéziával - kötöttünk ilyen egyezményt. várható továbbá, hogy még az idén kulturális együttműködési egyezményt írunk alá a magyar tudományos akadémia és a francia tudományos kutatási központ közötti tudományos együttműködés kiszélesítését szolgáló jegyzőkönyvet és az 1962 évről vonatkozó egyezményt. e megállapodások értelmében a magyar és a francia tudományos körök között növekszik a kölcsönös tájékoztatás, a tanulmánydokumentáció - és kiadványgáncs, a jövő évben 12 magyar és 12 francia kutató kölcsönös tanulmányútja válik lehetségessé. jelenleg párizsban tartózkodik egy delegációnk, hogy az illetékes francia szervekkel a magyar-francia kulturális kapcsolatok fejlesztését szolgáló megállapodást hozzon létre. angliával a kulturális csereprogram kidolgozása most van folyamatban, de kapcsolataink javulásáról számolhatunk be ott is, ahol még nem rendelkezünk államközi megállapodásokkal. ezt figyelembe véve magyarországon gyakorlatilag 35-40 országgal tart fenn rendszeres tudományos és kulturális kapcsolatokat.

a teljességre való törekvés legkisebb igénye nélkül, inkább csak illusztrációképpen had soroljunk fel néhány példát. az év elején a brazil kormányküldöttség látogatása alkalmából budapesten és vidéken ünnepi brazil est és brazil filmbemutató zajlott le. nagy sikerrel vendégszerelt nálunk egy indiai tánc-együttes, ünnepségsorozatban ünnepeltük meg a nagy költő, tagore születésének 100. évfordulóját. nagy sikerrel szerepelt hazánkban a kubai balett, kegyes vendégünként örömmel üdvözölhettük quasimodót, a világhírű nóbél-díjas olasz költőt. komoly visszhangot váltott ki a magyar kulturális körökben a finn grafikai kiállítás, a franciaországi vallaurisi kerámikusok kiállítása.

/folyt.köv./

18.50

- 48 -

20. az indiai köztársasággal. Néhány nappal ezelőtt irtuk alá

Kh

szépen fejlődnek hazánk és svájc kulturális kapcsolatai. erről tanuskodik a 19. és 20. század magyar festészetéből összeállított kiállítás genfben, kodály zoltán szimfóniájának bemutatása a luzern-i ünnepi játékok megnyitójaként. erről tanuskodik, hogy a genfi rádió a liszt-bartók ünnepségek műsorából 7 adást átvett. örömmel üdvözöltük budapesten ansermet világhírű svájci karmestert, aki a liszt-bartók fesztivál budapesti hangversenyi megnyitót vezényelte. itt jegyezzük meg, milyen nagy örömünkre szolgált, hogy szinte az egész világon bensőséges ünnepségeken emlékeztek és emlékeznek meg a magyar zene két kiemelkedő géniuszának liszt ferencnek és bartók bétának évfordulójáról.

szeretnénk néhány példát említeni az osztrák köztársasággal való kulturális kapcsolatainkra is. bécsben, majd salzburgban bemutatták a 19. és 20. század festészetének kiállítását. hasznosan bővült a magyar és az osztrák tudományos körök kapcsolata. sikeresen szerepelt ausztriában a magyar állami hangversenyzenekar, s ugyancsak rendkívül sikeres volt eduard strauss bécsi karmester nyári vendégszerelése magyarországon. jelentősnek tartjuk magyarország részvételét torinóban, az egységes olasz állam kialakulásával kapcsolatos évforduló alkalmából „italia 61.” cím alatt rendezett nemzetközi kiállításon. a kiállítás eddigi hat hónapja alatt nagyon sokan tekintették meg a magyar pavilont és szinte kivétel nélkül a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak az ott látottakról. a kiállítás keretében rendeztük meg az un. magyar napokat, ezek során az állami operaház együttese nagy sikerrel adta elő bartók két világhírű művét a kékszakállu herceg vára c. operát és a csodálatos mandarin című balettet.

örömmel állapítjuk meg kulturális kapcsolataink bővülését svédországgal. júliusban hat tagú svéd parlamenti delegáció látogatott két hétre budapestre. az idén első ízben külön nemzeti pavilonnal vettünk részt a göteborgi ipari kiállításon és ennek keretében kiállítottunk magyar könyveket is, aminek igen jó sajtóvisszhangja volt. stoccholmban magyar grafikai és kisleplasztikai kiállításra került sor. sikeresen szerepeltek magyar zeneművészek is svédországban. a svéd-magyar társaság 26 tagú táncsoporija augusztusban az építők szakszervezete művészegyüttesének vendégeként magyarországon járt. finnországban - a többi között nagy szeretettel fogadták a magyar hét alkalmából népünk művészetét tolmácsoló előadóművészeket. hasonló példák sorát idézhetnénk norvégiával, dániával és más országokkal kapcsolatban is.

/folyt.köv./

18.58

- 49 -

Kh

bb 70. / a kulturális...3.folyt./-lm

oszlóban pl. grafikai és kisplasztikai kiállításra, valamint otthon és lakásművészeti kiállításra került sor. ugyanitt ünnepi film-bemutatókon résztvett két kitűnő művésznőnk, gordon zsuzsa és gábor miklós. említésre méltónak tartjuk johann vogt norvég közgazdász professzor magyarországi látogatását is.

örömeinkre szolgál, hogy az állami hangverszenyenekar több héten keresztül sikeresen vendégszerepelt angliában, hollandiában, belgiumban. örömmel hallottunk arról is, hogy ez év nyarán sikeresen szerepelt három franciaországi fesztiválon a vasas táncgyűttes, angliában pedig a vadrózsa táncgyűttes.

az amerikai egyesült államokkal kapcsolatos kulturális és tudományos kapcsolataink közül is kiemelnénk néhány tény. augusztusban, az egészségügyi minisztérium meghívására hét tagú amerikai orvosdelegáció látogatott magyarországra és két hetes tapasztalatszerésen vett részt. hasznosnak tartjuk dr. pástor emil idegsebész részvételét a washingtoni nemzetközi idegsebészeti konferencián, kulturális kapcsolataink erősödéséhez nyilvánvalóan hozzájárulnak világhírű zongoraművész n. fischer anni vendégszereplése az egyesült államokban és az, hogy walt disney magyarországon filmet készített az állami népi együttesről.

örültünk annak, hogy az amerikai zeneművészek is képviseltették magukat a liszt-bartók zongoraversenyen.

nemzetközi kulturális kapcsolataink bővülését jelzik azok a fontos, nemzetközi jellegű kulturális rendezvények is, amelyek az idén hazánkban megrendezésre kerültek. ezek közé tartozik az egyre inkább hagyományosság váló szegedi szabadtéri játékok, a debrecen 600 éves fennállása alkalmából rendezett nemzetközi kórusverseny, amelyen 11 országból 14 külföldi énekkar vett részt közel ezer fővel. a liszt-bartók emlékeztetének szentelt budapesti zenei hetek során lezajlott nemzetközi zongoraversenyen 44 versenyző vett részt, közülük 27 külföldi. egyébként zenei versennyel kapcsolatban összesen 106 külföldi látogatott el hazánkba, mint versenyző, zsűritag, megfigyelő, vagy ujságíró.

jelentősen bővültek a kapcsolatok olyan formái is, mint a tanulmányutak, a személyi csere, egyetemi hallgatók nyári termelési gyakorlatai külföldön. megélenkülőben van magyarország tevékenysége a különféle nemzetközi nevelésügyi, tudományos és kulturális szervezetekben, többek között az unesco-ban is. egyre növekvő számban juttatunk el külföldre olyan tájékoztató anyagokat, amelyek népköztársaságunk szellemi életének új eredményeivel ismeretlik meg a mind nagyobb számú érdeklődőt.

/folyt.köv./

19.05

20.10

- 50 -

bb 70. /a kulturális...4.folyt./-lm

ugy véljük, rendkívül vázlatos, teljességre nem törekvő felsorolásból is megállapítható, hogy az elmúlt évek során hazánk nemzetközi kulturális kapcsolatai igen biztatóan alakultak, s az 1961-es év új sikereket hozott. e kapcsolatok további eredményes fejlődését is hozzá kívánunk járulni a nemzetközi feszültség enyhítéséhez, - mondotta bogner józsef./mti/

bb 74. megkezdődtek a 4. országos biológusnapok balatonfüreden
vid fm/ke-lm fm 1961. október 20.

pénteken délután a balatonfüredi szot szanatórium dísztermében megnyitották a 4. országos biológusnapokat. dr. tangl harald professzor, a tit biológiai szakosztálya országos választmányának elnöke köszöntötte a biológusnapokon résztvevő több mint 200 szakembert, majd vázolta a biológiai tudomány új, meg-növekedett feladatait. a megnyitó után dr. fábrián gyula egyetemi tanár, majd dr. bálint andor és anghi csaba egyetemi tanár tartott előadást. /mti/

bb 77. megérkezett az új olasz követ

küm lt/lt.-lm bs 1961. október 20.

pénteken megérkezett budapestre dr. paolo vita-finzi, az olasz köztársaság új magyarországi rendkívüli követe és meghatalmazott minisztere. fogadtatására a ferihegyi-repülőtéren megjelent radványi jános, a külügyminisztérium protokollosztályának vezetője. jelen voltak bruno colucci, az olasz köztársaság követségének ideiglenes ügyvivője és az olasz követség diplomáciai munkatársai./mti/

bb 72. időjárásjelentés

tm-lm bs 1961. október 20.

a meteorológiai intézet jelenti október 20-án,
pénteken 18 órakor:

sokfelé eső

várható időjárás szombat estig: felhős idő, sokhelyen eső, a dunántúlon észak-északi, az ország többi részén mérsékelt, változó irányú szél. várható legmagasabb hőmérséklet holnap 10-15 fok között. a keleti megyékben egy-két helyen 15 fok felett./mti/

19.14

- 51 -

bb 69. elhunyt dr. csek jános, a magyar állatorvosok lapjának főszerkesztője

te szb fm

1961. október 20.

dr. csek jános, az állatorvostudományi főiskola tanszékvezető egyetemi docense, a magyar állatorvosok lapjának főszerkesztője, elhunyt. temetése október 23-án fél 12 órakor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

..

bb 71. két és fél - hárommilliárd forintos megtakarítás a második öt éves terv időszakában - több mint 640.000-részvevő az ifjúság a szocializmusért mozgalomban - ülést tartott a kisz központi bizottsága

t lv/zs/tm szb fm

1961. október 20.

a kisz központi bizottsága pénteken ülést tartott, amelyen sándor józsef és szurdi istván, az mszmp központi bizottságának osztályvezetői is résztvettek.

az ülést pullai árpád, a kisz központi bizottságának első titkára nyitotta meg, majd pataki lászló, a kisz kb titkára tartott bevezető előadást, az ifjúság és a kisz feladatai a második öt éves tervben, címmel.

az ipar különböző ágaiban, a mezőgazdaságban és egyéb területeken nagyszerű feladatok állnak országunk, népünk előtt.

- céljaink megvalósítása lelkesítő, szép feladat, - hangoztatva - s a végrehajtás során fiataljaink ismét bebizonyíthatják tettrekészségüket, erejüket, odaadásukat a szocialista építés ügye iránt. bizvást mondhatjuk: a dolgozó és a tanuló fiatalok előtt a következő években a szocialista alkotó munkának az eddiginél is szélesebb, újabb lehetőségei bontakoznak ki, ahogy dolgozunk, úgy érjük el céljainkat is! ifjúságunknak ezért tudása, tehetsége legjavát adva, minden erejével harcolnia kell második öt éves tervünk sikeres megvalósításáért.

a továbbiakban részletesen ismertette, melyek a legfőbb feladatok a következő években, hol tudnak ifjúságunk, parasztfiataljaink, fiatal értelmiségiek legtovább segíteni.

/folyt.köv./

19.20

20.10

- 52 -

bb 71. /két és fél - hárommilliárd... 1. folyt./- szb

az ifjúsági szövetség tagjainak és a szervezeten kívüli fiataloknak a maguk munkaterületén kell hozzájárulniuk a technika és a technológia fejlesztéséhez; az új gépek mielőbbi munkába állításához, az újítások, ésszerűsítések bevezetéséhez. legyenek szószólói a szak-képzettség állandó emelésének, a tapasztalatok, jó módszerek széleskörű elterjesztésének és a munkaidő teljes kihasználásának.

pataki lászló a továbbiakban az egyes iparágak ifjúságának legfőbb tennivalóiról szólott. a bányászfiatalok például számottevő segítséget adhatnak népgazdaságunknak, ha védnökséget vállalnak a gépek üzemeltetése, megóvása, javítása felett, támogatják az olajbányászatban a turbinafurás elterjesztését. a kohó- és gépiparban arra kell törekedniük a fiatal munkásoknak, technikusoknak, mérnököknek, hogy a hengerművek gépeitével, a meglévő berendezések jobb kihasználásával növeljék a termelékenységet, a türeli határok csökkentésével, a pontosabb adagolással pedig csökkentsék a fajlagos anyagfelhasználást.

- szép és nagy feladatok várnak az építő- és építőanyagipar ifjúságaira is. egyebek között arra kell törekedniük, hogy az építési technika és technológia fejlődésével a lakóépületek átlagos építési ideje hét hónapra csökkenjen. jelentős tartalékok vannak a műanyagok fokozottabb felhasználásában, az építőipar termelés-tervezési színvonalának emelésében is.

- mezőgazdaságunkban a második öt éves terv 22-23 százalékos termelésnövekedést irányoz elő. ennek valóra váltása nem kis részben múlik a termelőszövetkezetek, állami gazdaságok, gépállomások kiszfiataljainak munkáján. az elkövetkező években tovább szélesítik a 30 mázsás kukoricatermesztési mozgalmat, s a tervidőszak végére a kukoricatermesztő ifjúsági munkacsoportok, a fiatal traktorosok az ifjúsági versenyben körülbelül félmillió katasztrális holdon termelnek kukoricát, a talajjavítási munkák elvégzését mintegy 200.000 az öntözési rendszer kiépítését pedig százezer katasztrális holdon segítik a következő években a fiatalok.

- kisz-bizottságaink és szervezeteink fordítsanak megkülönböztetett figyelmet arra, hogy a falusi fiatalok magas termésátlagokat érjenek el a legfontosabb növényfélésegekből - folytatta pataki lászló. - bontakozzék ki széleskörű ifjúsági verseny a különböző tájegységeken a 200 mázsás cukorrépa-, a százmázsás burgonya- és a tízmázsás napraforgómag átlagtermés eléréséért.

/folyt.köv./

19.25 20.10

- 53 -

bb 71. /két és fél- hárommilliárd... 2. folyt./- szb

a tervidőszakban mintegy 10.000 fiatal vállal munkát az állattenyésztésben, főként a baromfi- és sertésenyésztésben, az ifjúsági szervezetek pedig segítenek majd a parasztfiatalok szakmai ismereteik bővítésében, a korszerű állattenyésztés tudományának megismertetésében, a sertésenyésztésben egyébként azt a célt tűzték ki a fiatalok, hogy a tervidőszak végére 100 koca mellett évi átlagban legalább 1.100 malacot neveljenek. a nyultenyésztést a falusi és a mezővárosi ifjuság és a diákok széleskörű mozgalmává fejlesztik, a mezőgazdasági munkák gépesítését pedig 20.000 megfelelően képzett fiatal szakember, traktorista, mezőgazdasági gépszerelő, stb. munkába állításával segítik elő.

- a kisz-szervezeteink, fiataljaink továbbra is becsületbeli ügyeknek tekintik védnökségvállalásaik teljesítését. a dunai cement- és mészmű építésén dolgozó összes vállalatok kisz-szervezeteitől és fiataljaitól azt várjuk, hogy segítsék a cementmű határidő előtti felépítését; a vegyipar fejlesztésében részvevő vállalatok, üzemek ifjumszáma pedig járuljon hozzá az új létesítmények és rekonstrukciók határidőre, vagy határidő előtti elkészítéséhez.

- népgazdaságfejlesztési programunk megvalósítását fokozott takarékosággal is segítjük. a kisz 1. kongresszusa határozatának megfelelően a második öt éves terv éveiben 2,5-3 milliárd forint értékű anyagot, energiát és szerszámot takarítunk meg, s különösen arra ügyelünk, hogy az importanyagokkal okosan, jól, célszerűen gazdálkodjunk. a terv sikeréhez - ugyancsak a kisz 1. kongresszusa határozatának megfelelően - 45-50 millió óra társadalmi munkával járulnak hozzá fiataljaink. elsősorban a védnökségekből adódó feladatokat végezzék el. a fiatalok önként vállalt tetemes többletmunkával támogatják a dunai cement- és mészmű építését a vegyipar fejlesztését és a külkereskedelem forgalmának zavartalan lebonyolításához szükséges anyagok, gépek, felszerelések elkészítését. az úttörők további 20 millió óra társadalmi munkát vállalnak - az ő segítségüket főként a könnyebb mezőgazdasági munkák végére, továbbá a városok, falvak szépitésére, a hulladékanyag gyűjtésére és facsemeték ültetésére használjuk fel. társadalmi munkában 5 év alatt százmillió facsemetét és szőlőt ültetünk el, azaz fiataljaink 12.500 hektár erdő telepítésével gazdálkodják országunkat.

az önkormányzati bizottság ezután meghallgatta az intézőbizottság a szocializmusért mozgalom eddigi eredményeiről szóló beszámolóját, amelyet balesztván, a kisz központi bizottságának titkár terjesztett elő.
/folyt.köv./
20.70

bb.71./két és fél- három milliárd.....3.folyt./szb.

- az öt évre tervezett mozgalom első fél évének tapasztalatait elemezve örömmel számolhatunk be arról, hogy eddig több mint 640.000 fiu és leány kapcsolódott be a mozgalomba - hangoztatta. - közülük több mint félmillió kisz-tag, a kisz-en kívüliek száma pedig meghaladja a 130.000-et. a mezőgazdaságban több mint százharminchatezren vesznek részt a mozgalomban.

- jelentős eredményeket értünk el - mondotta - a tanuló ifjúság körében is. az egyetemeken és főiskolákon több mint 22.000, a középiskolákban 112.000 diák jelentette be, csatlakozását az ifjuság a szocializmusért mozgalomhoz. hangsúlyozta: örömmel üdvözöljük és szervezeteink gondoskodjanak arról, hogy a mozgalom valószínűleg várhatjuk, hogy öt éven át végig résztvevőnek a mozgalomban és megvalósítják az öt éves programot. az idén csaknem 32.000 úttörő vállalta, hogy teljesíti a követelményeket.

az elkövetkező hónapokban az a feladat áll előttünk, hogy lezárjuk az ifjuság a szocializmusért mozgalom első esztendőjét és gondosan előkészítsük a második évet. az év hátralévő részében bizottságaink és szervezeteink gondoskodjanak arról, hogy a mozgalom valamennyi részvevője teljesíthesse mind a négy követelményt. a kisz-bizottságaink teremtsék meg a lehetőségét annak, hogy minden fiatal eleget tudjon tenni vállalt kötelezettségének. /mti/

..-

bb 73. a magyar dolgozók a táviratok ezreiben üdvözlik a szovjetunió kommunista pártjának 22. kongresszusát

ő vid szb fm

1961. október 20.

a magyar dolgozók üzemekben, termelőszövetkezetekben, intézményekben, városokban és falvakban egyaránt nagy érdeklődéssel kísérik a szovjetunió kommunista pártja 22. kongresszusának tanácskozásait. nagy érdeklődéssel olvassák, tanulmányozzák a beszámolókat, a kommunizmus építésének nagyszerű programját, amely népünket is új sikerekre lelkesíti. ezt fejezik ki a táviratok ezrei, amelyekben üzemek és termelőszövetkezetek, városok és falvak dolgozói köszöntik a szovjetunió kommunista pártjának történelmi jelentőségű kongresszusát.

/folyt.köv./

19.44
20.50

- 55 -

Handwritten mark

bb 73. /a magyar dolgozók... 1. folyt./- szb

a csepel vas- és fémművek gyáregységeiben a hangos híradó rendszeresen közli a kongresszusról érkező legfrissebb jelentéseket. a dolgozók röpgyűléseken is meg tárgyalják a történelmi eseményt és elhatározták, hogy táviratban üdvözlik a kongresszust. a táviratban a többi között a következőket írják:

- a szovjetunió kommunista pártjának új programja bennünket is nagy lelkesedéssel tölt el. úgy tekintjük, mint a jólét, a béke programját, amely nekünk is utat mutat céljaink megvalósításához. mi, csepeli munkások is kivesszük részünket a békéért, az emberiség haladásáért folyó világméretű harcból.

a csepeli brigádok, egyes munkacsoportok külön levelekben és táviratokban üdvözölték azokat a szovjet brigádokat, amelyekkel baráti kapcsolatot tartanak fenn. a szerszámgépgyár készülékes üzemében dolgozó proletárakarat szocialista brigád a leningrádi muratjov kommunista brigádnak küldött táviratot, s a többi között a következőket írják:

- büszkeséggel tölt el bennünket, hogy brigádunk a szovjetunióban dolgozó kommunista brigádok példájára szerveződött. sokat tanultunk a kommunista brigádok tapasztalataiból, s célunk, hogy szocialista brigádunk mielőbb kommunista brigáddá váljék. a 22. pártkongresszus alkalmából forró elvtársi üdvözetünket küldjük és további eredményes munkát kívánunk.

a hungária vegyiművek dolgozói is táviratban üdvözölték a pártkongresszust:

- a szovjetunió kommunista pártjának 22. kongresszusa - írják táviratukban - történelmi jelentőségű. meggyőződésünk, hogy a szovjet emberek valóra váltják a kongresszuson vázolt nagyszerű célokat, s további kiemelkedő sikereket érnek el.

a könnyűipari tervező iroda dolgozói táviratukban ezeket írják:

- forrón üdvözöljük a szovjetunió kommunista pártja 22. kongresszusát. a beszámolóban vázolt nagyszerű célok örömmel töltönek el bennünket. kívánjuk, hogy a kongresszus tanácskozásai, határozatai lendítsék előre a kommunizmus építésének ügyét. új győzelmeket kívánunk a szovjet népnek a lelkesítő célok megvalósításában.
/folyt.köv./

19.50
20.45

- 56 -

bb 73. /a magyar dolgozók... 2. folyt./- szb

a székesfehérvári villamossági, televízió és rádiókészülékek gyára dolgozói pénteken röpgyűléseken elhatározták, hogy a következő táviratban üdvözlik a pártkongresszust:

- a székesfehérvári villamossági, televízió és rádiókészülékek gyára kommunista és pártönkivüli dolgozói őszinte szeretettel köszöntik a kongresszus minden részvevőjét. átérezzük a kongresszuson ismertetett program történelmi jelentőségét. a szovjet nép példája bennünket is további előrehaladásra lelkesít: jövőre mintegy 40-45 százalékkal növeljük termelésünket. erőt, egészséget, sikeres munkát kívánunk a kongresszus részvevőinek.

a pécsi porcelángyár kommunista és pártönkivüli dolgozóinak távirata többek között a következőket mondja:

- nagy figyelemmel kísérik a szovjetunió kommunista pártja 22. kongresszusának tanácskozásait. köszöntjük a kongresszust, amely meghatározza a kommunizmus építésének útját. ez a program az egész világ népeinek utat mutat. minket is lelkesít, hogy még jobban dolgozzunk második ötéves tervünk maradéktalan végrehajtásáért, a szocializmus alapjai lerakásának befejezéséért.

hajdu-bihar megyében több állami gazdaság és termelőszövetkezet dolgozói is táviratban köszöntötték a kongresszust.

- a kommunizmus építésének programja bennünket is örömmel tölt el, erőt, ösztönzést ad munkánkhoz, - írják a berettyóújfalui állami gazdaság dolgozói. - mi a mezőgazdasági termelés növelésével, ötéves tervünk előirányzatainak teljesítésével járulunk hozzá a haladás, a béke ügyéhez. /mti/

20.00

- 57 -

bb 75. bognár józsef ebédet adott csau fung kínai zenetudós tiszteletére

k szb fm

1961. október 20.

bognár józsef, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke pénteken bucsuebédet adott csau fung kínai zenetudós, a kínai zeneművészek szövetségének titkára, a pekingi zeneművészeti főiskola igazgatója tiszteletére, aki négy hetet töltött magyarországon. az ebéden résztvett szabócsi bence zenetudós, a magyar zeneművészek szövetségének elnöke.

jelen volt az ebéden csei ce-min, a kínai népköztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

bb 76. diósy antal festőművész kiállítása a műcsarnokban

t s/tm szb fm

1961. október 20.

pénteken a műcsarnokban dr. fehér zsuzsa művészettörténész megnyitotta diósy antal festőművész kiállítását. a tárlat a festőművész 112 akvarelljét mutatja be. /mti/

--

bb 78. törő imre rektori székfoglalója

t ms /tm szb fm

1961. október 20.

törő imre kossuth-díjas akadémikus, a budapesti orvostudományi egyetem rektora pénteken a semmelweis teremben rendezett tudományos ülésen tartotta meg rektori székfoglalóját. előadását nagy tetszéssel fogadta a tudományos ülés nagyszámu hallgatósága. /mti/

20.04

--
- 58 -

bb 79. a szeress belém című vígjáték bemutatója miskolcon

vid fm/ke-lm fm

1961. október 20.

a miskolci nemzeti színház négy vidéki tájelőadás után pénteken este a város kamaraszínházában is bemutatta abai-horváth-dalos: szeress belém című zenés vígjátékát. az új magyar vígjátékot gyuricza ottó rendezte, a főbb szerepeket máthé éva, vass mari, márfy vera, galambos györgy és varga gyula alakította. /mti/

--

bb 80 . pénteken megalakult az első sztálinvárosi lakásszövetkezet

vid te-lm bs

1961. október 20.

sztaálinvárosban az új, déli kapui városrészben felépült 192 szövetkezeti lakás tulajdonosai pénteken délután szövetkezeti alakuló közgyűlést tartottak. a nagyrészt fiatal házaspárokból álló első sztálinvárosi lakásszövetkezet tagjai megválasztották a héttagú igazgatóságot, a szövetkezet lakások a barátság útján, továbbá sztálinváros lengyel és csehszlovák testvérvárosairól elnevezett tereken, a nova huta és a bratislava téren vannak. az új lakásokba a távfűtés bekapcsolása után költözködnek be a tulajdonosok.

a tervek szerint jövőre sztálinvárosban további 250 szövetkezeti lakást építenek. /mti/

20.40

--
- 59 -

Handwritten signature

Handwritten word: vége

mti hivatalos kiadás

1961. október 20.

bb 60. az elnöki tanács ülése

k mth fm-lm bs

1961. október 20.

a népköztársaság elnöki tanácsa pénteken ülést tartott.

megtárgyalta és elfogadta a halászatról szóló törvényerejű rendeletet.

megerősítette a magyar népköztársaság és az indonéz köztársaság közötti barátságról és együttműködésről szóló szerződést.

az elnöki tanács olt károlyt, az állami egyházügyi hivatal elnökét - saját kérelmére - felmentette tisztsége alól, s prantner józsefet - miniszteri rangban - az állami egyházügyi hivatal elnökévé kinevezete; droppa gusztávot rendkívüli követés meghatalmazott miniszterré kinevezte, s megbízta a magyar népköztársaság rio de janeiro-i követségének vezetésével; cséby lajos rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet felmentette a magyar népköztársaság belgrádi nagykövetségének vezetésére kapott megbízatás alól, s práth károly rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet bizta meg a belgrádi nagykövetség vezetésével.

az elnöki tanács szuhahuta külterületi lakotthely elnevezését mátraalmás névre változtatta, s elrendelte a szabolcs megyei fehérgyarmati járáshoz tartozó tunyog és matolcs községeknek tunyogmatolcs néven való egyesítését.

x x x

a halászzal összefüggő eddigi érvényes elavult jogszabályok helyett időszerűvé vált új átfogó rendelkezések kiadása.

az új jogszabály a korábbiakkal ellentétben nemcsak a természetes tavak és folyók, hanem a mesterséges halastavak és víztározók gazdálkodásának egyes kérdéseit is szabályozza.

a halászat további fejlesztése érdekében a törvényerejű rendelet a többi között kimondja: országos halászati főfelügyelőséget kell létrehozni és a megyei tanácsok mezőgazdasági osztályain halászati felügyelőket kell foglalkoztatni.

a törvényerejű rendelet a halászat főfelügyeletét a földművelésügyi miniszter hatáskörébe utalja, a vizeket vállalatok, tudományos intézmények, természetvédelmi szervezetek és horgász egyesületek hasznosíthatják.

a földművelésügyi miniszter a jövőben megtilthatja a halászatot ott, ahol káros eszközökkel és módszerekkel dolgoznak, s nem veszik figyelembe a halállomány védelmét, a törvényerejű rendelet megtiltja a vizek szennyezését és kötelezi a termelőket a fertőző halbetegségek bejelentésére, a halászatot és a horgászatot továbbra is állami halász- és horgászjegy, - valamint területi engedélyváltáshoz köti./mti/

17.45

- 1 -

mti hivatalos kiadás

1961. október 20.

bb 60. az elnöki tanács ülése

k mth fm-lm bs

1961. október 20.

a népköztársaság elnöki tanácsa pénteken ülést tartott.

megtárgyalta és elfogadta a halászatról szóló törvényerejű rendeletet.

megerősítette a magyar népköztársaság és az indonéz köztársaság közötti barátságról és együttműködésről szóló szerződést.

az elnöki tanács ott károlyt, az állami egyházügyi hivatal elnökét - saját kérelmére - felmentette tisztsége alól, s prantner józsefet - miniszteri rangban - az állami egyházügyi hivatal elnökévé kinevezete; droppa gusztávot rendkívüli követés meghatalmazott miniszterré kinevezte, s megbízta a magyar népköztársaság rio de janeiro-i követségének vezetésével; cséby lajos rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet felmentette a magyar népköztársaság belgrádi nagykövetségének vezetésére kapott megbízatás alól, s práth károly rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet bízta meg a belgrádi nagykövetség vezetésével.

az elnöki tanács szuhahuta külterületi lakotthely elnevezését mátraalmás névre változtatta, s elrendelte a szabolcs megyei fehérgyarmati járáshoz tartozó tunyog és matolcs községeknek tunyogmatolcs néven való egyesítését.

x x x

a halászzal összefüggő eddigi érvényes elavult jogszabályok helyett időszerűvé vált új átfogó rendelkezések kiadása.

az új jogszabály a korábbiakkal ellentétben nemcsak a természetes tavak és folyók, hanem a mesterséges halastavak és víztározók gazdálkodásának egyes kérdéseit is szabályozza.

a halászat további fejlesztése érdekében a törvényerejű rendelet a többi között kimondja: országos halászati főfelügyelőséget kell létrehozni és a megyei tanácsok mezőgazdasági osztályain halászati felügyelőket kell foglalkoztatni.

a törvényerejű rendelet a halászat főfelügyeletét a földművelésügyi miniszter hatáskörébe utalja, a vizeket vállalatok, tudományos intézmények, termelőszövetkezetek és horgászegyesületek hasznosíthatják.

a földművelésügyi miniszter a jövőben megtilthatja a halászatot ott, ahol káros eszközökkel és módszerekkel dolgoznak, s nem veszik figyelembe a halállomány védelmét, a törvényerejű rendelet megtiltja a vizek szennyezését és kötelezi a termelőket a fertőző halbetegségek bejelentésére, a halászatot és a horgászatot továbbra is állami halász- és horgászjegy, - valamint területi engedélyváltáshoz köti./mti/

17.45

- 1 -

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ű l d i h i r e k

1961. október 21.

bb 1. öt év alatt 3.250 üzletben vezetik be az új eladási formákat - 300 önkiszolgáló üzemi éttermet nyitnak - pincér nélküli vendéglők

i ta/sze-lm ki

1961. október 21.

a belkereskedelm öt éves terve előirányozza az új eladási formák továbbfejlesztését, a kiskereskedelem tapasztalatai azt bizonyítják, hogy az önkiszolgálás, az önkivásztás és a gyorskiszolgálás alkalmazásával minden bolttipusban husz-harminc százalékkal több vevőt tudnak kiszolgálni, a következő években ezért folytatják a kereskedelmi hálózat korszerűsítését, átállítását az új módszerekre.

a tervek szerint 1965-ig 3.250 boltot szerveznek át ezek közül 1.750 állami, 1500 pedig szövetkezeti bolt, az újonnan épülő üzleteket, sőt a vendéglátóhelyek többségét is már eleve az új kiszolgálási formák szerint alakítják ki, azok az élelmiszer árúsító boltok, amelyek nagyforgalmu helyeken, főútvonalakon, vagy vásárlási központokban épülnek, kivétel nélkül önkiszolgáló-rendszerűek lesznek, a nagyobb iparcikk-szaküzletekben az önkivásztást és a gyorskiszolgálást honosítják meg, a tervek szerint 300 ilyen rendszerű ruházati és 450 vegyes iparcikkbolt nyílik, ezekhez az üzletekhez, mint a tervezők elmondták, újfajta berendezésekre lesz szükség, mivel a régi terjedelmes bútorokat nem tudják felhasználni azért, mert akadályozzák a vevőt és az eladót egyaránt, a kereskedelmi kivitelező vállalatoknál már megkezdték az újfajta variálható üzleti berendezések sorozatgyártását, a hungaromodul és a varia elnevezésű boltberendezésekből évente több ezer készül majd, hasonló korszerű és olcsó berendezéseket kap a vendéglátóipar is, a fejlesztési tervek szerint ugyanis a következő években már az újonnan épülő háromszáz önkiszolgáló és gyorskiszolgáló üzemi éttermet ilyenekkel rendezik be.

a közeljövőben nyitják meg hazánkban az első ugynevezett pincér nélküli éttermeket is, itt kizárólag friss főttételeket árúsítanak majd és az lesz az érdekességük, hogy a vendég önmagát szolgálhatja is, a várható nagy forgalomnak megfelelően ezekhez az éttermekhez teljesen gépesített futószalagrendszerű konyhákat építenek, az ételek előkészítését, főzését, tállását, a piszkos edények mosogatást és szárítását automaták segítik majd, a tervek szerint a második öt éves terv végéig 150 ilyen vendéglátóhely épül./mti/